

GOVERNS DE COALICIÓ A L'AJUNTAMENT DE L'HOSPITALET.

UN ESTUDI DE CAS (1999-2014)

Treball Fi de Grau

Autor: José María García-Pastor Carro

Tutor: Jordi Matas i Dalmases

Curs: 2013-2014

INDEX

1. Introducció	1
2. Metodologia i estructura del treball	1
3. Primer període. Celestino Corbacho 1999-2008. Govern de coalició tripartit sobredimensionat	6
3.1 El primer acord (1999-2003)	6
3.1.1 Els antecedents	6
3.1.2 El context del primer acord	8
3.1.3 Els acords de coalició	9
3.1.4 Distribució d'àrees. Aspectes quantitativus i qualitativus	13
3.1.5 Discrepàncies	15
3.1.6 Rendiment electoral	16
3.2. El segon acord (2003-2007)	17
3.2.1 El context. Dades electorals	17
3.2.2 Els acords de coalició	18
3.2.3 Distribució d'àrees. Aspectes quantitativus i qualitativus	20
3.2.4 Discrepàncies	21
3.2.5 Rendiment electoral	23
3.3. El tercer acord (2007-2008)	23
3.3.1 El context. Dades electorals	23
3.3.2 L'acord de coalició	24
3.3.3 Distribució d'àrees. Aspectes quantitativus i qualitativus	25
4. Segon període. Nuria Marín. 2008-2011. Relleu a l'alcaldia	26
4.1 Distribució d'àrees. Aspectes quantitativus i qualitativus	26
4.2 Discrepàncies	27
4.3 Rendiment electoral	29
5. Tercer període. Nuria Marín 2011- 2014. Govern de coalició tripartit majoritari	30
5.1 El context. Dades electorals	30
5.2 L'acord de coalició	31
5.3 Distribució d'àrees. Aspectes quantitativus i qualitativus	33
5.4 Discrepàncies	35
6. Conclusions	36
Bibliografia	42
Annex. Entrevistes als actors Celestino Corbacho (PSC); Ramón Luque(EUiA);Robert González (ICV);Lluís Esteve(ICV);Alfonso Salmerón(EUiA);Núria Marín(PSC)	45

INDEX DE QUADRES

Quadre 1. Resultats de les eleccions del 13 de juny de 1999 (PSC; EUiA; IC-V) .	8
Quadre 2. Nombre i percentatge de regidors i d'àmbits de gestió (1999-2003)	14
Quadre 3. Percentatge del pressupost gestionat per cada formació	14
Quadre 4. Rendiments electorals en les eleccions de 2003	16
Quadre 5. Resultats de les eleccions del 25 de maig de 2003(PSC; ICV-EUiA)	18
Quadre 6. Nombre i percentatge de regidors i d'àrees de gestió (2003-2007)	20
Quadre 7. Percentatge del pressupost gestionat per cada formació	21
Quadre 8. Rendiments electorals en les eleccions de 2007	23
Quadre 9. Resultats de les eleccions del 27 de maig de 2007(PSC; ICV-EUiA) ...	24
Quadre 10. Nombre i percentatge de regidors i d'àrees de gestió (2007-2008)	25
Quadre 11. Percentatge del pressupost gestionat per cada formació	26
Quadre 12. Nombre i percentatge de regidors i d'àrees de gestió (2008-2011)	27
Quadre 13 Percentatge del pressupost gestionat per cada formació	27
Quadre 14. Rendiments electorals en les eleccions de 2011	29
Quadre 15. Resultats de les eleccions del 22 de maig de 2011 (PSC;ICV-EUiA) ..	30
Quadre 16. Nombre i percentatge de regidors i d'àrees de gestió (2011-2014)	33
Quadre 17. Percentatge del pressupost gestionat per cada formació	34

1. Introducció.

L'objectiu del present treball és analitzar el funcionament dels governs de coalició produïts a la ciutat de L'Hospitalet de Llobregat en el període comprés entre l'any 1999 i l'actualitat. La raó de l'interès per realitzar aquest estudi de cas radica en diverses qüestions. D'una banda, el fet inicial que L'Hospitalet no va tenir durant 16 anys cap govern de coalició, després d'un període 1979-1983 en que va fer-se efectiu un pacte entre el PSC (PSC-PSOE) i el PSUC, acord de govern que va tenir importants desacords i va generar una animadversió mútua considerable. A partir d'aquí el meu interès es centra en les raons per les quals, sense motius objectius o si més no, sense una percepció externa de canvis en les relacions entre les diferents forces d'esquerreres, l'any 1999 es produeix un pacte de govern en unes condicions que no convidaven a pensar en això: majoria absoluta d'un dels partits, per tant no hi havia necessitat de fer-ho i a més, fragmentació de les forces a coalitzar, Iniciativa per Catalunya i Esquerra Unida i Alternativa que, un temps abans dels comicis, havien viscut una separació a nivell de tot Catalunya. Un altre centre d'interès és l'anàlisi del funcionament dels diferents governs produïts al llarg dels darrers 16 anys explicant totes les variables produïdes i les circumstàncies canviants, entre elles el fet, per a mi important, de la pèrdua de la majoria absoluta per part de la força política dominant, el PSC, la qual cosa implica un canvi en la correlació interna de forces entre els partits coalitzats.

2. Metodologia i estructura del treball.

La realització de qualsevol treball sobre governs de coalició pot partir de dos supòsits teòrics ja coneguts, d'una banda les conegudes com a teories formals i de l'altre les anomenades teories multidimensionals. Les teories formals, sorgeixen en els anys 50 i 60 a partir de la teoria de jocs desenvolupada per Von Neumann i Morgenstern (1944), es basen en l'elecció racional i permeten predir el govern que, en principi, es pot formar limitant les variables que

envolten cada cas particular. Així, les teories formals apliquen un punt de partida basat en l'aproximació deductiva amb unes premisses que porten a unes conseqüències. Aquestes teories fan incidència en el fet dels partits com a actors unitaris; la majoria com a punt efectiu de decisió; el fet que qualsevol solució és viable mentre compleixi amb l'aritmètica de la majoria i també en que el principal objectiu és la consecució de càrrecs. Són teories desenvolupades, entre d'altres per Riker(1962), Leiserson(1966) o Axelrod(1970). Per a la confecció d'aquest Treball Fi de Grau he optat per l'adopció de les teories multidimensionals, raonaments amb voluntat explicativa tendents a relacionar les coalicions amb tot allò que gira al voltant del sistema polític i la teoria de partits. Les teories multidimensionals entenen la formació de coalicions com un procés dinàmic i constant. Són teories molt permeables al context polític i tenen com a punt de partida el considerar que allò que és aritmèticament possible no sempre és políticament factible. En el cas d'estudi, l'aplicació de les teories formals comportaria unes limitacions que no permetrien entendre, en la seva justa proporció el contingut i l'abast dels pactes assolits en l'estudi analitzat. Un primer element que dificultaria la comprensió dels pactes obtinguts entre 1999 i 2011 a l'Ajuntament de L'Hospitalet és el fet que durant aquest període es va produir una coalició sobredimensionada, tota vegada que una de les forces presents al govern, el PSC, per si sola ja podia governar sense cap tipus d'aliança. Es més, durant quatre anys, els compresos entre el 1999 i el 2003 no es va complir una altra de les hipòtesis apuntades per les teories formals, la de la coalició mínima guanyadora apuntada per Riker, ja que el pacte de 1999 era aritmèticament innecessari i va fer confluïr en la coalició tres partits diferents, quan amb dos ja es podia parlar de coalició i els participants podien haver optimitzat els seus resultats.

Un segon element que indueix a descartar les teories formals radica en el plantejament segons el qual tota combinació de forces que sigui coalició guanyadora, tots els partits de la coalició són necessaris per assolir la majoria absoluta, representa una solució real. Així doncs, *“la predicció de los gobiernos de coalición a formar consistirá únicamente en la identificación del conjunto de soluciones que reúnan dicho requisito”* (Reniu, 2002: 21). En el cas de l'Ajuntament de L'Hospitalet i donant per innecessària l'opció de coalició

entre els anys 1999 i 2011, arribada la pèrdua de la majoria absoluta per part del PSC el maig de 2011 es podien produir fins a cinc combinacions possibles: PSC+ICV-EUiA; PSC+PP; PSC+CiU; PSC+PxC i encara una altra formada per PP+CiU+ICV-EUiA+PxC. Totes són matemàticament possibles, alguna certament com l'última sembla inversemblant però cal apuntar que les quatre darreres no tenen en compte un aspecte fonamental com ara el bagatge de funcionament de la coalició anterior.

Un tercer element que porta a no considerar les teories formals com les més adients a aplicar en el present cas d'estudi, radica en el fet que *“les teories formals han centrat el seu interès preferent sobretot en aspectes com la negociació del poder polític, expressat en el repartiment de les carteres ministerials o la distància ideològica entre els actors com a elements definitoris en la formació de les coalicions”* (Ridao, 2006: 13). Aquest enfocament parteix de la base que els partits estan únicament interessats en l'ocupació de càrrecs, en la obtenció del poder. Es fa abstracció, doncs, de la voluntat de les formacions polítiques d'assolir beneficis a llarg termini, com per exemple la possibilitat d'influir en el procés d'elaboració de polítiques. Així, segons les teories formals, l'únic objectiu es aconseguir parcel·les de poder, la qual cosa portaria a la conclusió, si ho lliguem amb el concepte de coalició mínima guanyadora, que el PSC hauria d'haver optat, a partir del 2011, per un sol partit, PP o CiU com a soci ja que així podria haver obtingut més parcel·les de poder en el govern.

Finalment, un quart element a tenir en compte de les teories formals és que aquestes consideren els partits com a actors unitaris, com a blocs monolítics que caminen sense cap dissensió interna en la presa de decisions. El problema és que *“este supuesto, clave en las teorías formales de las coaliciones políticas, paradójicamente nunca se cumple en su totalidad”* (Reniu, 2002: 11). En el cas d'estudi, les tensions entre dues de les formacions que formen part de la coalició, ICV i EUiA, molt accentuades en el primer període i les dificultats dins el PSC per assumir la cultura del pacte, indiquen que, com s'ha demostrat habitualment, els partits no actuen com a actors unitaris sinó que dins les seves

estructures conviuen diferents sensibilitats que, en ocasions, influeixen en la determinació de les polítiques que duen a terme les coalicions.

Partint doncs de la base que les teories formals mostren limitacions per a explicar el fenomen objecte d'estudi, bàsicament el fet de *"el seu caràcter estàtic, poc atent al rol dels elements i les variables que incideixen durant tota la legislatura, no només durant el moment puntual de la formació del govern"* (Reniu, 2010: 23), tot i que s'ha de tenir molt en compte les variables sobre la aritmètica resultant de la coalició i el component ideològic, he optat per centrar l'estudi aplicant fonamentalment les teories multidimensionals, però sense deixar de banda els aspectes ja mencionats de les formals entenent que *"hay que adaptar el modelo a la cuestión a investigar, no viceversa. Los modelos se hacen inapropiados cuando dejan de ser herramientas y se convierten en fines"* (Fiorina, 1991:61). Les teories multidimensionals, desenvolupades en les seves diferents vessants, entre d'altres, per Pridham(1986); Strom(1990) o Bergman (1995) permeten tenir en compte les variables de les teories formals i *"no sólo las utilizan para predecir posibles gobiernos, sino también para explicar su funcionamiento interno y su duración"* (Matas, 2000: 12). L'elecció de la teoria multidimensional respon, a més, al fet que el treball vol explicar el sentit i el funcionament dels governs de coalició, una qüestió que no permeten les teories formals que únicament prediuen, en base a un component d'elecció racional quins podrien ser, quantitativament, els diferents governs. *"En este sentido, aquello que puede ser matemáticamente posible no es necesariamente viable políticamente, así como también puede suceder que aquello políticamente viable o deseable puede no ser siempre aritméticamente posible"* (Pridham: 1986: 15-16)

En aquest sentit s'ha considerat que en la formació de coalicions, com la del cas estudiat a L'Hospitalet s'han d'utilitzar els instruments que apunten les teories multidimensionals, com ara la història, amb els antecedents i la forma com s'afronta el mantenir amb vida la coalició davant les circumstàncies del dia a dia; les relacions interpartidistes i intrapartidistes, tenint en compte els equilibris i les diferents formes de funcionar de les forces que componen la coalició; l'aspecte motivacional amb els objectius a mig i llarg termini i

finalment, la vessant personal, un aspecte difícil de quantificar en el mètode científic però de gran importància com es podrà comprovar. Tots ells són fonamentals per explicar els perquès dels governos de coalició.

El treball s'ha estructurat al voltant de tres períodes d'anàlisi, amb unes conclusions i un annex on s'han inclòs les entrevistes personals amb els actors que, en els diferents espais de temps analitzats, han estat decisius en les conformacions dels diferents governos de coalició.

Un primer període és el que va des del 1999 fins el 2008, atenent al fet que és el temps en el qual es troba al capdavant de l'alcaldia Celestino Corbacho. El segon període és el del final de la legislatura, entre 2008 i 2011, amb l'assumpció de l'alcaldia per part de la, fins aquell moment, primera tinent d'alcalde, Núria Marín. Els dos períodes es caracteritzen per ser tripartits i sobredimensionats. Finalment, el tercer període, des del 2011 fins el dia d'avui, respon a una nova dinàmica, el d'un govern que continua sent tripartit però en aquest cas amb la variant que el PSC necessita els escons dels seus socis per assolir la majoria absoluta.

Dins de cada període s'ha analitzat el context en el qual es desenvolupava el pacte a l'inici de la legislatura tot partint de les dades electorals i a continuació es repassen els acords que marquen tant l'entesa política com la distribució del cartipàs municipal. En aquest punt, també s'incideix en l'anàlisi del Pla d'Actuació Municipal, un document on, als primers mesos de la legislatura, les forces coalitzades plasmen l'acció de govern prevista. Dins d'aquest punt es contempla si s'ha produït seguiment dels acords i les polítiques previstes. Atès que aquest és un acord tripartit, s'analitza si les possibles relacions tenen diferents nivells, és a dir si el grup majoritari, PSC, es coordina amb els seus coalitzats com si fossin una unitat o pel contrari ho fa per separat i tanmateix si els altres dos socis de la coalició, que al seu torn conformen una coalició preelectoral des de l'any 2003, mantenen entre ells un mecanisme de seguiment de les polítiques plantejades. Un tercer element d'anàlisi dins de cada apartat és l'aspecte de la distribució quantitativa i qualitativa de les àrees de govern. En aquest sentit s'analitza si el pes en nombre de regidors de les

tres forces es correspon amb la importància política de les àrees assignades i en el pressupost de les diferents regidories. En cada apartat es revisen, en forma breu, les discrepàncies produïdes en els diferents períodes i com s'han resolt. Finalment, s'analitzen els rendiments electorals que cada força ha obtingut com a conseqüència de la seva acció de govern. En el cas del darrer període, 2011-2014, no s'ha inclòs aquest apartat tota vegada que no s'han produït uns nous comicis. Les úniques dades que es tenen són els baròmetres municipals realitzats els anys 2012 i 2013, com a indicatiu de tendència electoral. Aquests treballs tenen un alt component predictiu i per la seva condició d'enquestes no són indicatives pel cas d'estudi.

El punt final del treball són les conclusions on s'analitzen les conseqüències i lectures que cal extreure de la experiència dels darrers 16 anys de govern de coalició. Per últim s'inclou un annex amb entrevistes amb els responsables polítics de les tres forces coalitzades. Aquestes entrevistes, a banda de l'aportació en alguns casos de dades importants, suposen al meu entendre, un complement que ajuda a entendre les motivacions dels responsables de les tres formacions en els períodes analitzats per a impulsar, acceptar o mantenir els diferents governs de coalició.

3. Primer període. Celestino Corbacho 1999-2008. Govern de coalició tripartit sobredimensionat

3.1. El primer acord (1999-2003)

3.1.1. Els antecedents

La ciutat de L'Hospitalet havia iniciat el seu camí d'ajuntaments democràtics, l'any 1979, amb la constitució d'un govern de coalició dins l'anomenat Pacte de Progrés, uns acords que impulsats pel PSC(PSC-PSOE), el PSUC i als quals s'hi va afegir CiU, pretenien governar els nous ajuntaments amb uns polítiques radicalment diferents a les que, fins aquell moment, s'havien produït als municipis catalans. L'Hospitalet de Llobregat no va ser una excepció i socialistes, comunistes i nacionalistes van signar, l'abril de 1979, un acord en el qual, bàsicament es feia una distribució de les responsabilitats del cartipàs

municipal. Les dades electorals del 1979, amb 12 regidors socialistes, 11 comunistes i 2 nacionalistes, van configurar un pacte de govern on les dues principals forces es distribuïen les nou àrees de govern: el PSC en controlava cinc i tres districtes, el PSUC era titular de quatre, una d'elles Educació que com es veurà posteriorment ha estat una constant en els pactes de coalició i de tres districtes, CiU, en canvi, tenia un àrea. La complexitat del pacte, fruit dels equilibris i de les maliances mútues entre PSC i PSUC, es posava de manifest amb una "fiscalització" de les tasques de les diferents àrees a través de la creació de la figura de les delegacions, és a dir, que en un àrea on el responsable era, per exemple del PSC, es designava a un regidor del PSUC com a número 2 i a l'inrevés. Es configurava doncs una estructura sobredimensionada i amb un equilibri precari que va desembocar en una legislatura convulsa amb greus enfrontaments polítics i de gestió entre socialistes i comunistes amb elements addicionals que van agreujar els problemes inicials, com per exemple l'escissió, traumàtica del PSUC l'any 1981 amb la creació del PCC¹. La legislatura va acabar amb el pacte pràcticament trencat per profundes discrepàncies entre els socis. Els resultats electorals del 1983 van certificar d'una banda l'inici d'un llarg període de majories absolutes del PSC i de l'altra l'enfonsament del PSUC que va passar d'onze a tres regidors.

Les grans divergències entre ambdues formacions van tenir una continuïtat posteriorment i més concretament en la dècada dels anys 90 quan Iniciativa per Catalunya, l'hereva del PSUC, va ser un dels principals actors de denúncia de l'alcalde socialista, Juan Ignacio Pujana que, assetjat per diferents casos de corrupció urbanística, va haver de dimitir l'any 1994, donant pas com a alcalde a Celestino Corbacho, en aquell temps ja primer secretari del PSC local i regidor de l'ajuntament.

---

¹ Cinc dels onze regidors del grup inicial del PSUC se'n van anar a la nova formació, el Partit dels Comunistes de Catalunya (PCC). L'escissió va afectar tan profundament el grup que la llista va haver de córrer fins el número 21 de la candidatura per a poder nomenar nou regidor en nom del PSUC.

3.1.2. El context del primer acord

Les eleccions celebrades el 13 de juny de 1999 donen una apreciable majoria al PSC, que millora substancialment els seus resultats de 1995 i un retrocés tant d'Iniciativa com d'EUiA que concorren separades després de la seva escissió produïda l'any 1997. Obtenen 2 regidors quan a les eleccions anteriors sota unes sigles comunes n'havien obtingut 4. A més, Iniciativa va superar, per poc, el llindar electoral mínim del 5% per participar en el repartiment de regidors.(Quadre 1)

Quadre 1. Resultats de les eleccions del 13 de juny de 1999 (PSC; EUiA; IC-V)

Formació	Vots	Percentatge	Regidors
PSC	55.876	55,42%	18
EUiA	6.094	6,09%	1
IC-V	5.363	5,27%	1

Font: Servei d'Estadística de l'Ajuntament de L'Hospitalet

L'escenari una còmoda majoria absoluta i, per tant, cap necessitat de fer un pacte de govern tenia, però, un rerefons important. Des de l'any 1995 l'alcalde Celestino Corbacho havia endegat converses amb el portaveu d'Iniciativa per Catalunya, Ramón Luque², per tal de fer partícip a la formació del que en el seu moment l'alcalde socialista va definir com "la segona gran transformació de l'Hospitalet". De fet, Iniciativa va col·laborar en aquella cinquena legislatura en la confecció del model estratègic de desenvolupament urbanístic posterior de la ciutat, superant així les profundes discrepàncies polítiques i fins i tot legals que havien separat les dues formacions pocs anys enrere. Tot i el trencament d'Iniciativa l'any 1997, es va mantenir la voluntat d'arribar a acords³. Cal dir que

² Celestino Corbacho recorda que "el pacte va ser producte de tot un seguit de converses prèvies a 1999, on nosaltres teníem majoria absoluta i governàvem en solitari però amb el grup d'Iniciativa i en particular amb Ramón Luque, vam establir una relació político-personal". Ramón Luque, per la seva banda situa l'inici de la col·laboració poc després de les eleccions del 1995 " Ell, llavors se'n adona que nosaltres complementem la reflexió de la ciutat i em proposa compartir ell des del govern i IC des de l'oposició un projecte i que si n'hi ha alguna cosa que ho votem en contra".

³ Ramón Luque recorda que li va dir a Corbacho que es podia alliberar del compromís, "perquè nosaltres no podríem seguir amb el mateix rol com amb un grup potent de 4 regidors. Hi havia una ruptura política perquè a les següents eleccions ja no seria possible anar junts. Ell va dir,

bona part de la col·laboració arribava gràcies a un component fonamental: la bona relació personal establerta entre Celestino Corbacho i Ramón Luque.

Les eleccions del 1999 van arribar, doncs, en un context de bona relació entre el PSC i les altres dues formacions i amb declaracions d'intencions força reveladores⁴. Malgrat els resultats electorals, les tres formacions van iniciar converses bilaterals. A més cal afegir un aspecte no menys important: la voluntat dels partits per formalitzar l'acord. Les diferents forces tenien una gran dosi de pragmatisme a l'hora de pensar en un govern de coalició⁵.

3.1.3. Els acords de coalició

En el cas estudiat els acords de govern negociats i redactats, es poden inscriure en dos moments diferents del procés, *“acuerdos postelectorales cuando se realizan inmediatamente después de los comicios y los acuerdos interelectorales cuando estos se formalicen una vez la legislatura ya está en marcha”* (Jové, 2013:131). Una altra de les qüestions a destacar és que els documents dels acords de coalició sempre han estat públics, trencant així el que, segons els estudis sobre la matèria és una pràctica habitual en la negociació i confecció d'aquests pactes, *“Este proceso de negociaciones se envuelve de oscuridad en la mayor parte de los casos, pues apenas se dan detalles de las negociaciones; pocas veces se ofrece un texto de acuerdos”* (Robles, 2000: 48).

---

que al marge dels números s'havia de seguir treballant i que a les properes eleccions, sinó ho vetàvem, intentaria un acord si sortien regidors d'IC”.

⁴ Ramón Luque, manifestava la seva predisposició a parlar amb el PSC *“en benefici del futur de la ciutat sempre i quan es respecti un programa de treball consensuat”*. El Far 30 d'abril de 1999. Pàg. 5, Per la seva banda, Celestino Corbacho afirmava que tot i estar convençut de guanyar les eleccions amb una ampla majoria *“seguiré plantejant un pacte de ciutat que es discutirà amb la resta de forces d'esquerra i aconseguir així un 70% de regidors compromesos amb el projecte”* El Far 11 de juny 1999. Pàg. 4.

⁵ El president d'IC-V i signant del primer pacte l'any 1999, Robert González ho contempla des d'una vessant possibilista, *“Si estàs a la oposició estàs allà, pots cridar molt en el moment del ple, però no tens manera d'influir a la ciutat i així, poc o molt, sempre es pot influir i també marques una tendència de polítics que s'acostumen a governar”*. Per la seva banda, Celestino Corbacho plantejava el pacte, també, com una aposta de futur, *“el PSC, sempre havia governat en solitari amb majories absolutes i crec que no es bo perquè sempre has de fer l'exercici de futur per si un dia deixes de tenir-la. Llavors si no has creat durant algun temps complicitats amb altres formacions polítiques més afins, poden crear-se governs contra-natura en els quals tots acaben unint-se contra els que governen”*.

La dinàmica negociadora del futur govern de coalició es va desenvolupar en base a un primer acord de declaració d'intencions polítiques i, posteriorment, un segon de concreció programàtica i de repartiment del cartipàs. Contràriament al que ha succeït a les posteriors legislatures, l'equip de govern no es va dotar en aquesta legislatura d'un Pla d'Acció Municipal (PAM) sinó que es va treballar en base al document "21 Projectes pel segle XXI" aprovat el mes de febrer del 1999, és a dir, quatre mesos abans dels comicis.

L'any 1999 i a causa de la confluència de tres forces polítiques, la concreció dels acords de coalició, es va fer a dues velocitats. PSC i IC-V van signar l'1 de juliol, un document breu, sis paràgrafs, en el qual s'explicitava la voluntat de governar plegats i implícitament garantia el suport d'IC-V a la investidura de Corbacho⁶. Paral·lelament, PSC i EUiA van signar, quatre dies després, un altre document d'intencions, tot i que aquest ni explicitava la entrada al govern ni va permetre el vot afirmatiu d'EUiA a la investidura de Celestino Corbacho⁷. L'abstenció de l'únic regidor d'EUiA, Ramón Luque, va tenir una justificació que comportava un toc d'atenció tant al PSC com a IC-V⁸.

Els dos primers documents d'intencions polítiques van tenir continuïtat posteriorment amb un primer acord signat el 29 de juliol amb EUiA, després

---

⁶El document, amb data 1 de juliol de 1999 es breu, menys de dos fulls i únicament sis paràgrafs, i en el seu text s'afirma que " *donat els punts de coincidència de model de ciutat que tenen les dos organitzacions polítiques (ciutat progressista, ciutat solidària, ciutat amb uns moderns serveis d'atenció a les persones, ciutat més equipada culturalment, ciutat més ecològica), les direccions de PSC i IC-V han decidit unificar els seus esforços per aconseguir el millor per la ciutadania i la ciutat de l'Hospitalet*". A l'acord, a més, s'explicita que " *IC-V expressa la seva voluntat ferma de recolzar i participar activament en totes les polítiques que el govern de la ciutat porti a terme en aquest mandat*"

⁷El document, de quatre pàgines i sis punts, no marcava cap voluntat immediata d'incorporació d'EUiA-Els Verds al govern de la ciutat, sinó que, a partir de la necessitat del reconeixement de la necessitat de " *treballar en la segona gran transformació de l'Hospitalet*", s'optava per la fórmula " *d'obrir, en conseqüència, un nou marc de relacions polítiques entre ambdues organitzacions a la nostra ciutat, dintre del total respecte a la seva respectiva autonomia política, que permeti una col·laboració en aquells objectius exposats, no només en l'àmbit institucional*" (Punt 2), amb la finalitat de posar en marxa " *un procés de debat constructiu en base als seus respectius programes polítics, que permetin a curt plaç valorar la possibilitat de realitzar un acord polític i de govern a l'Ajuntament de l'Hospitalet*" (Punt 3)

⁸Ramón Luque, a la sessió extraordinària del 3 de juliol, constitutiva del consistori de la sisena legislatura, afirmava, " *companys i companyes socialistes, us he de dir que no partim de zero, la gent del PSUC sabem d'aquesta col·laboració quan vàrem posar en marxa precisament, la primera gran transformació de la ciutat. L'esquerra plural no pot ser mai una carrera contrarellotge per ocupar càrrecs i no pot ser tampoc, un fàcil acomodo davant una situació política difícil*"

que aquesta formació, en el que serà una constant en tots els acords posteriors, aprovés en consulta als seus afiliats els termes del pacte. Ja avançats els primers mesos de legislatura, el PSC signa dos nous documents amb els seus socis de govern. Un primer el mes de febrer de 2000, amb IC-V. És un acord estructurat en base a 19 punts que abasten les bases de la col·laboració, les polítiques a desenvolupar i els càrrecs dins l'organigrama⁹. Posteriorment, abril de 2000, s'estableix un acord programàtic entre el PSC i EUiA. per a impulsar la segona transformació de la ciutat¹⁰.

Una de les característiques dels acords de coalició signats en aquell període i que han estat definits per Ramón Luque com a "coalició singular" és que les dues forces coalitzades amb el PSC tenien llibertat de vot per a votar en contra de les decisions de govern que no compartissin¹¹.

Els acords signats preveïen, també, la constitució de comissions de seguiment del pacte, tot i que a la pràctica no van acabar de funcionar satisfactòriament¹². En aquest punt s'ha de fer notar que sent un govern tripartit les converses es desenvolupaven de forma bilateral per part del PSC amb les altres dues

---

⁹ L'acord s'estructurava en tres parts, una declarativa d'intencions, la segona de bases de col·laboració política i una tercera d'assumpció de responsabilitats de la regidora d'IC-V, Montserrat Company. En el segon apartat, corresponent a les bases de col·laboració política es contemplaven aspectes com ara "*impuls dels plans de transformació urbanística de la ciutat partint del projecte L'Hospitalet 2010*" (Punt segon); "*avançar en el concepte de ciutat sostenible. Desenvolupament de l'Agenda 21*" (Punt tercer); "*dinamització del compromís de L'Hospitalet Ciutat Educadora*" (Punt quart) o "*el desenvolupament de polítiques actives d'ocupació*" (Punt cinquè).

¹⁰ L'acord explicitava l'assumpció de responsabilitats per part de l'únic regidor de la formació i recull el compromís de treballar conjuntament per aconseguir una ciutat de futur, amb una segona gran transformació de L'H per construir la ciutat del segle XXI amb valors com ara la igualtat, la solidaritat, la llibertat i la participació.

¹¹ El document no entrava en detalls sobre actuacions concretes i únicament marcava línies programàtiques com "*la millora de l'espai urbà*"; "*la construcció de nous habitatges*"; "*polítiques integrals de rehabilitació de les zones de la ciutat més envellides o degradades*"; "*polítiques de garanteixin la igualtat en l'accés a la educació i la cultura*" o "*polítiques de potenciïn la integració laboral*"

¹² Celestino Corbacho apunta que "*existia una comissió de seguiment, però a la primera etapa vaig pensar que era més important que es produís una reunió mensual amb l'alcalde on aboquessin totes les coses que en aquells moments teníem com a pla de govern en el seu conjunt*". Per la seva part, Ramón Luque afirma que existia una comissió formal però les relacions de coordinació es feien d'una altra manera, "*la comissió real de seguiment, eren les converses que cada cinc o sis mesos ens seiem sense rellotge pel mig i dibuixàvem i analitzàvem a fons i ens enteníem*".

formacions que tenien encara molt recent la seva separació i mantenien discrepàncies¹³.

Tal i com s'ha indicat anteriorment, en aquella legislatura no es va elaborar un Pla d'Actuació Municipal sinó que es va treballar en base a un document estratègic aprovat a començaments del 1999, "*21 projectes pel segle XXI*". Aquest document era la plasmació pràctica, amb mesures concretes, d'un primer document del mes de novembre de 1996, "*Directrius urbanístiques del pla de L'Hospitalet. L'H 2010, la clau del Futur*". Al mateix es donava tot un disseny sobre el que havia de ser la segona gran transformació de la ciutat en un horitzó temporal de 13 anys¹⁴. La importància del document radica en que, ja en aquells moments, el PSC va cercar i obtenir la complicitat d'ICV per a tirar endavant el disseny estratègic¹⁵. El mes de febrer del 1999, és a dir quatre mesos abans de les eleccions municipals es fa públic el document "*21 projectes pel segle XXI*" consensuat amb les altres dues forces d'esquerra del consistori¹⁶. Finalment, l'abril de 2003, poc abans d'acabar el mandat, es va fer una valoració del grau de compliment de les mesures proposades al document¹⁷.

---

¹³ Ramón Luque recorda que "*Pel que fa a les relacions entre ICV i nosaltres, no hi havia. Es produïen relacions bilaterals amb Corbacho. Això no treu perquè la Montserrat i jo tinguéssim una bona relació, que parléssim i en ocasions empaitéssim en la mateixa direcció. Teníem, això sí, una reunió mensual dels tres, Corbacho, Montserrat i jo, on repassàvem tot el que feia referència a la gestió municipal*".

¹⁴ El document marcava, com a missió, "*propugnar un nou model urbà i organitzar el conjunt de mesures i d'intervencions urbanístiques necessàries per arribar a materialitzar-ho*", amb el que constituïa una declaració d'intencions per part de l'equip de govern, "*aquesta reflexió de l'equip de govern ha de ser compartida amb la resta de forces polítiques de l'Ajuntament*"

¹⁵ Ramón Luque recorda que "*El 99 ja estava fet el treball previ. Signem l'acord del Pla Estratègic 2010, al 96*"

¹⁶ El document abastava actuacions sobre anells viaris, transformació de la Gran via, soterrament de les vies; reordenació i dignificació de sectors de la ciutat amb el que es va anomenar les noves façanes, entre les quals estaven la de la Porta Nord i la Gran Via; nous parcs i places públiques; zones residencials a diferents espais de la ciutat i finalment equipaments, com ara dos nous CAP, instal·lacions esportives, l'ampliació de la Fira i un pla d'hotels.

¹⁷ En el balanç es destacava la bona marxa del projecte en alguns àmbits com ara la nova avinguda de la Gran Via i el Districte Econòmic, les actuacions sobre les vies urbanes amb actuacions als carrers veïnals, un pla d'aparcaments subterranis municipals en marxa, plans integrals pels barris i actuacions urbanístiques concretes; noves zones verdes, equipaments esportius, posada en marxa d'un pla d'habitatge protegit per a joves en règim de lloguer, obertura d'hotels a la ciutat, infraestructures mediambientals. Restava pendent, com encara ho es ara, el soterrament de les vies, una qüestió que condiciona el desenvolupament urbanístic de diverses zones de la ciutat.

3.1.4. Distribució d'àrees. Aspectes quantitius i qualitius

El cartipàs municipal resultant de les eleccions del 1999, configurava l'equip de govern de l'ajuntament en quatre àmbits d'actuació que aplegaven al seu si les diferents regidories. El primer àmbit era el de Presidència de la qual depenien Hisenda i Serveis Centralitzats. El segon, Recursos humans i Organització que coordinava les regidories de Seguretat Ciutadana; Transport i Via Pública. Un tercer àmbit era el de Serveis Personals, responsable d'Educació i Cultura, amb una regidoria delegada d'Educació per a Montserrat Company d'ICV, Esports i Política Social. Finalment el quart àmbit era el de Política Territorial de la qual depenien Urbanisme, Medi Ambient i Serveis Municipals. Tanmateix es configuraven tres àrees territorials. Totes els àmbits tenien al capdavant un regidor del PSC, els nou tinentes d'alcalde també eren de la força majoritària i la comissió de govern estava composta únicament per regidors socialistes. L'acord posterior amb EUiA va crear una regidoria delegada de Desenvolupament Local, ocupada per Ramón Luque i que estava adscrita a Alcaldia-Presidència¹⁸. La seva tasca era transversal i tenia com a principals funcions fer propostes globals i impulsar el Consell Sectorial de la Sostenibilitat, un projecte que es va posar en marxa el 2 de maig de 2000. La responsabilitat del regidor d'EUiA es va incrementar al desembre de 2001 quan va assumir la regidoria delegada de Medi Ambient. Com en la seva funció anterior, les seves competències estaven supeditades a un àmbit de gestió, en aquest cas el de Política Territorial. Pel que fa a Iniciativa per Catalunya la seva única regidora, Montserrat Company, va assumir les funcions delegades d'Educació dins l'àmbit de Serveis Personals. En el cas d'aquesta formació l'assumpció de la regidoria era continuïtat de la responsabilitat que havia desenvolupat el PSUC en la primera legislatura. De fet, aquest àrea ha estat ocupada per PSUC-ICV sempre que aquesta formació ha participat en la composició del govern de L'Hospitalet.

---

¹⁸ Celestino Corbacho recorda la incomoditat dels regidors socialistes i el seu convenciment que la fórmula era beneficiosa *"He de dir que a qui més costava assumir aquesta cultura era als regidors socialistes, als quals se'ls feia difícil d'entendre que una formació política amb 18 regidors haguessin de fer l'exercici de seure's amb un únic regidor i explicar-li absolutament tot, però jo els deia que aquell era un bon exercici, una bona manera de construir un acord"*.

Queda clar doncs que, qualitativament, el pes del grup majoritari era total en els òrgans de govern. Els dos socis minoritaris ocupaven unes parcel·les de responsabilitat delegades i sempre sota la direcció política d'un regidor del PSC. El pes percentual de l'aportació de regidors de les dues forces minoritàries quedava dràsticament reduït si ho comparem amb el percentatge que representaven en el total de regidors que conformaven l'equip de govern amb responsabilitat d'àmbit de gestió. (Quadre 2)

Quadre 2. Nombre i percentatge de regidors i d'àmbits de gestió (1999-2003)

Força	Regidors	% regidors	Àmbit gestió	% Àmbits de gestió.
PSC	18	90%	4	100%
EUiA	1	5%	----	---
IC-V	1	5%	---	---

Font: elaboració pròpia.

El desequilibri en la responsabilitat de gestió, es perllongava a l'aspecte pressupostari. (Quadre 3). En aquest sentit cal dir que durant tots els períodes de majories absolutes del PSC, és a dir de coalicions sobredimensionades, les dues forces minoritàries van estar clarament infrarepresentades pel que fa al volum de recursos pressupostaris que gestionaven respecte la seva aportació de regidors.

Quadre 3. Percentatge del pressupost gestionat per cada formació.

ANY	PSC %Pressu post	PSC Nombre Regidors i %	EUiA %Pressu post	EUiA Nombre Regidors i %	IC-V %Pressu post	IC-V Nombre Regidors i %
2000	96,07%	18 (90%)	----	1 (5%)	3,93%	1 (5%)
2001	96,32%	18 (90%)	----	1 (5%)	3,68%	1 (5%)
2002	95,97%	18 (90%)	0,30%	1 (5%)	3,73%	1 (5%)
2003	95,63%	18 (90%)	0,33%	1 (5%)	4,04%	1 (5%)

Font: elaboració pròpia

Si el pes del nombre de regidors del PSC dins la coalició era del 90%, la importància del pressupost gestionat pels socialistes s'incrementava fins més enllà del 96 per cent al llarg de tota la legislatura. Cal indicar que fins el pressupost del 2002 no es pot parlar de partida pròpia gestionada pel regidor d'EUiA i sempre en una delegació dins un àmbit concret. Era, certament una millora modesta, ja que la regidoria de Medi Ambient és la que sempre ha tingut un dels pressupostos més baixos del consistori, però suposava un avenç ja que fins aquell moment el seu treball a la regidoria de Desenvolupament Local no tenia un pressupost assignat i la tasca es desenvolupava depenent en tot moment d'alcaldia. Pel que fa a Iniciativa per Catalunya el pressupost que gestionava a Educació, com és habitual en aquesta parcel·la, tenia un component altament finalista, amb poca capacitat de maniobra i a més es sumava el fet de tenir per sobre un tinent d'alcalde de la força majoritària.

3.1.5. Discrepàncies

Durant la legislatura, com de fet va passar en la següent, les discrepàncies van arribar en el terreny urbanístic i bàsicament pel que fa a la transformació que des de l'alcaldia s'ha via plantejat per la zona sud de la ciutat. La principal divergència es va produir el mes d'abril de 2000 com a conseqüència de l'aprovació de la instal·lació de la multinacional sueca IKEA al Polígon Pedrosa. La discrepància puntual va ser discutida en el ple i EUiA, fent ús de la seva llibertat, va votar en contra. No així Iniciativa per Catalunya que va donar suport al projecte¹⁹. Una altra de les discrepàncies es va produir l'any 2002 també per una qüestió urbanística, en aquest cas la modificació puntual del pla general metropolità més conegut com a Porta Nord. De nou ICV va votar a favor i EUiA en contra.

---

¹⁹ Al ple del mes d'abril de 2000, Ramon Luque recorda que vota en contra en aplicació d'un dels aspectes de la coalició singular, " *sembla també que, com és conegut, en el si del govern d'esquerres plurals d'aquesta ciutat, és una de les coses que de mutu acord hem constatat que ens diferencien encara, són molt poques, afortunadament, però si es veritat que en aquests qüestions tenim diferències i de mutu acord les forces polítiques que hem subscrit aquest acord, hem acceptat aquest marc*"

Les discrepàncies d'EUiA, malgrat tot, no van suposar cap obstacle per a la entesa de les tres formacions en el desenvolupament urbanístic global previst per a la ciutat, que seguia el seu curs sota la direcció de l'Agència de Desenvolupament Urbà (ADU), creada el novembre de 1999 i que depenent directament d'alcaldia, era una eina de gestió i planificació del desenvolupament urbanístic de la ciutat. La seva tasca mai no va ser qüestionada per part dels tres socis de la coalició.

3.1.6. Rendiment electoral

L'estudi dels governos de coalició inclou, com un dels efectes a tenir en compte, el rendiment electoral que obtenen els partits que hi participen, entenent com a rendiment els guanys o les pèrdues en percentatge de vot que van obtenir les diferents formacions en la següent contesa electoral. Habitualment es considera que *“los partidos de gobierno sufren pérdidas de voto tras cada periodo en el gobierno, siendo mayores dichas pérdidas, en los casos de de gobiernos de coalición, en los partidos pequeños”* (Matas i Reniu, 2003:94). En el cas de les eleccions de 2003 a l'Hospitalet, aquesta tendència no sembla demostrar-se (Quadre 4) ja que qui pateix una pèrdua és el PSC i en canvi els dos socis de govern experimenten un lleuger guany.

Quadre 4. Rendiments electorals en les eleccions de 2003

Formació	% vots 1999	% vots 2003	Guanys/Pèrdues
PSC	55,42%	52,99%	- 2,43%
ICV-EUiA	6,09+5,27%	11,66%	+ 0,30%

Font: elaboració pròpia.

Tot i que les xifres semblen contradir la tendència, cal apuntar dos fets que matisen la simple lectura del quadre. En primer lloc, la pèrdua percentual del PSC cal explicar-la en funció dels resultats electorals anteriors. L'any 1999, els socialistes havien aconseguit un dels seus sostres electorals remuntant així la situació del 1995 quan el PSC acabava de sortir d'una crisi interna. En segon lloc, les dues forces minoritàries havien culminat mesos abans de les eleccions, no només a L'Hospitalet sinó en el conjunt de Catalunya, una coalició electoral

que fins el dia d'avui s'ha mantingut estable. El fet que el marc de les eleccions municipals exigeixi un 5% dels vots vàlids emesos per a poder participar en el repartiment de regidors castiga evidentment les forces petites o que amb un espai polític similar, es presenten separades a una contesa electoral. Una de les conseqüències de la nova coalició, tenint en compte el càstig a les petites formacions, va ser que amb un lleuger increment de percentatge van assolir un regidor més.

3.2. El segon acord (2003-2007)

3.2.1. El context del segon acord. Dades electorals

Les eleccions del 2003, en l'ambient previ i posterior a les votacions, arriben amb elements nous importants. En primer lloc les dues formacions minoritàries, EUiA i ICV, es presenten en coalició en els comicis. Al setembre de l'any 2002, dins un ampli moviment generat a tot Catalunya, les organitzacions locals inicien converses que es plasmen en un acord el mes de febrer²⁰. En segon lloc, el procés de negociació del nou acord de coalició a L'Hospitalet es va veure influenciat per la marxa de les negociacions a nivell català²¹. De fet, la sessió d'investidura de l'alcalde va arribar sense cap acord tancat tot i que ICV-EUiA van votar a favor de Corbacho. Un tercer element a tenir en compte és que tots els socis de la coalició valoraven de forma molt positiva el treball dels darrers quatre anys i es mostraven disposats a repetir l'experiència²². L'acord va arribar abans d'acabar el mes de juny. A més el fenomen de les coalicions es va estendre per la comarca del Baix Llobregat, en localitats com ara El Prat, Sant Boi, Viladecans, Castelldefels, Sant Just, Sant Joan Despí o Cornellà, pactes que en algunes de les poblacions, com en el cas de L'Hospitalet, no eren necessaris.

---

²⁰Al manifest es parla que les dues formacions subscriuen la coalició per *"reclamar un espai comú de confluència de l'esquerra transformadora per a vertebrar una veritable alternativa d'esquerres"*

²¹Celestino Corbacho, tot i reconèixer que a nivell local no hi havia tanta tensió com a nivell català, advertia que *"L'Hospitalet es troba dins el projecte general dels pactes que poden haver a Catalunya entre PSC, ICV i EUiA. Si no hi ha pacte en general tampoc no hi haurà a L'Hospitalet."* El Far, 23 juny 2003. Pàg. 5

²²El nou regidor i posteriorment màxim responsable d'ICV, Lluís Esteve, resumia en una frase el tarannà de les diferents formacions, *"El 2003 hi havia el recorregut dels quatre anys anteriors"*

Els resultats electorals de 2003 (Quadre 5), van confirmar la hegemonia del PSC que de nou va obtenir més del 50% dels vots i el guany d'un regidor per part de la coalició preelectoral ICV-EUiA. El sistema electoral, amb el càstig que suposa per a les petites formacions que es presenten separades, es va demostrar fonamental per a que els dos socis minoritaris aconseguissin un regidor més com ja s'ha indicat anteriorment.

Quadre 5. Resultats de les eleccions del 25 de maig de 2003 (PSC; ICV-EUiA)

Formació	Vots	Percentatge	Regidors
PSC	56.896	52,99%	16
ICV- EUiA	12.519	11,66%	3

Font: Servei d'Estadística de l'Ajuntament de L'Hospitalet

La legislatura va tenir, en el funcionament intern de la coalició, un aspecte important a considerar. El mes de desembre de 2003, amb la formació del primer govern tripartit, el cap de llista d'ICV-EUiA, Ramón Luque es nomenat director general de Medi Natural dins el Departament de Medi Ambient. Les seves responsabilitats a l'Ajuntament les va assumir el coordinador local d'EUiA i número 4 de la llista electoral, Alfons Salmerón. El canvi de persona, més enllà de l'afinitat personal contrastada entre Luque i l'alcalde, Celestino Corbacho, no va comportar cap variació en la política duta a terme.

3.2.2. Els acords de coalició

Com en el cas del 1999, el procés d'acord entre les tres formacions es desenvolupa en tres etapes. Una primera, amb un acord polític signat el 26 de juny de 2003. Una segona, ja amb una major concreció programàtica, que arriba el desembre del mateix any i que és el pas previ per a l'aprovació del Pla d'Actuació Municipal 2003-2007 que té lloc poc després.

El primer document, signat pels responsables polítics de les tres formacions, es compon de sis punts i defineix el marc polític en el qual les tres formacions

emmarquen el nou pacte de govern²³. De nou, com al pacte del 1999, el PSC accepta la possibilitat del vot separat per part dels seus socis²⁴. Ja abans d'acabar l'any, i de nou en un document signat pels màxims responsables polítics locals de les tres formacions, s'explicita amb més detall les prioritats polítiques que guiaran el mandat en un document on finalment es fan constar les àrees de govern a les quals tindran responsabilitats els tres regidors escollits a la llista d' ICV-EUiA i s'insisteix en la llibertat de vot de les tres formacions. Caldria tornar a parlar doncs del concepte de "coalició singular" utilitzant el llenguatge de Ramón Luque. A més, en cap dels dos acords s'esmenta la possibilitat de comissions de seguiment per avaluar el compliment dels pactes o la resolució de possibles problemes²⁵. Aquest darrer acord era el pas previ per a l'aprovació del Pla d'Actuació Municipal 2004-2007. El PAM, presentat al ple de l'Ajuntament de desembre, era un document de 120 pàgines amb sis línies estratègiques: Benestar social i participació; Millora dels barris. Actuacions de proximitat; Medi ambient i sostenibilitat; Neteja, manteniment i civisme; Seguretat, mobilitat i protecció civil. I finalment Transformació urbanística i modernització de l'acció municipal. Tots els eixos tenien una definició de missió, un diagnòstic de la situació i una sistematització de les principals actuacions. Després de que durant el mandat anterior s'haguessin prioritzar els eixos urbanístics, l'equip de govern creia arribat el moment de donar més cabuda a qüestions socials²⁶.

---

²³ En l'acord, en el seu punt primer s'explicita que *"és voluntat de les tres formacions establir un ampli marc de col·laboració per tal d'impulsar un conjunt d'actuacions principals encaminades a millorar la qualitat de vida de les persones"*, mentre que en el segon es fa referència a un *"instrument vàlid d'impulsió, la col·laboració efectiva en el govern de la ciutat"*

²⁴ En el punt quart de l'acord polític s'indica que *"les tres formacions volen desenvolupar el seu marc d'actuació des de la col·laboració, la confiança i la lleialtat institucional. No obstant això, les tres formacions polítiques operen des de la independència i el respecte a la diferència de posicionament en aspectes concrets"*

²⁵ Celestino Corbacho recorda que es produïa *"de forma mensual una reunió del pacte de govern on fèiem un seguiment dels temes abans d'anar la comissió de govern o al ple. No funcionava a la perfecció, perquè la vida municipal té un punt de dinamisme que feia que de vegades es queixessin, i amb raó, que alguns punts anaven al ple sense discutir. Però cal dir, que aquestes qüestions es resolien amb la voluntat d'ambdues parts"*.

²⁶ El PAM marcava a la seva pàgina 21 una declaració d'intencions, *"sense oblidar el manteniment de les accions urbanístiques d'alt impacte estratègic i les accions per atraure les inversions econòmiques necessàries per seguir generant llocs de treball i riquesa social, s'han de prioritzar les polítiques educatives, de benestar social i de proximitat, i les de civisme, sostenibilitat, manteniment i millora de la ciutat. Així doncs, considerem imprescindible encetar una etapa en la qual les polítiques municipals s'apliquin des d'una perspectiva transversal"*

Com en el cas dels acords del 1999 i com de fet s'ha produït en totes les legislatures amb coalició, els pactes van ser fets públics per part de les tres organitzacions i, com ha succeït en totes les ocasions, EUiA va sotmetre a votació dels seus afiliats la possibilitat de subscriure l'acord polític, el que es va negociar inicialment i que parlava de la voluntat de col·laboració.

3.2.3. Distribució d'àrees. Aspectes quantitius i qualitius

El cartipàs municipal resultant de les eleccions de 2003 presentava variacions substancials respecte el produït el 1999. La primera era que es constituïen dotze àrees de gestió. La segona i possiblement la principal novetat dins la nova estructura era el fet que la coalició ICV-EUiA aconseguia un àrea de gestió, la de Medi Ambient i Sostenibilitat, al capdavant de la qual estava el cap de llista de la coalició, Ramón Luque que passava a ser tinent d'alcalde, concretament el novè. Dins d'aquesta àrea el número 3 de la candidatura, el llavors encara independent Lluís Esteve, passava a desenvolupar la regidoria delegada de Medi Ambient. Com en el mandat anterior i com de fet succeirà fins l'any 2011, la coalició assumeix, més concretament ICV, de nou la regidoria delegada d'Educació. La nova assumpció de responsabilitat d'àrea va implicar una millora per EUiA-ICV tot i que la relació entre el pes de la seva aportació de regidors a la coalició i el percentatge d'àrees efectives de gestió mostrava un desequilibri favorable al soci majoritari. (Quadre 6)

Quadre 6. Nombre i percentatge de regidors i d'àrees de gestió (2003-2007)

Força	Regidors	% Regidors	Àrees de gestió	% Àrees de gestió
PSC	16	84.2%	11	91.6%
ICV- EUiA	3	15.8%	1	8.4%

Font: elaboració pròpia.

ICV-EUiA només tenia gestió total sobre una de les 12 àrees i el pressupost que controlava continuava essent força baix. Com en l'anterior legislatura, el pes pressupostari del PSC era sensiblement superior al percentatge de regidors que aportava a la coalició. (Quadre 7) Sembla clar, doncs, que el

repartiment de partides totals del pressupost beneficiava encara més la força majoritària.

Quadre 7. Percentatge del pressupost gestionat per cada formació

ANY	PSC %Pressupost	PSC Nombre Regidors i %	ICV-EUiA %Pressupost	ICV-EUiA Nombre Regidors i %
2004	95,61%	16 (84.2%)	4,31%	3 (15.8%)
2005	95,81%	16 (84.2%)	4,19%	3 (15.8%)
2006	95,75%	16 (84.2%)	4,25%	3 (15.8%)
2007	95,50%	16 (84.2%)	4,50%	3 (15.8%)

Font: elaboració pròpia.

A nivell qualitatiu, cal parlar d'un desequilibri força evident ja que el PSC controlava les principals àrees de gestió, amb una projecció exterior molt superior a la que podia semblar tenir ICV-EUiA. Tot i això, cal matisar que per a la formació petita de la coalició es complien les expectatives pel que fa a les polítiques sobre les quals es volia incidir. En aquest sentit, per a unes formacions amb clara voluntat ecològica, gestionar l'àrea de Medi Ambient i Sostenibilitat representava un objectiu més que suficient per a justificar el pacte. A més, i com ja hem vist, seguint la tradició inaugurada l'any 1979, desenvolupava gestió en l'àrea d'Educació incidint en bona mesura no ja en la distribució pressupostària sinó en el disseny de polítiques educatives en uns anys on des de l'equip de govern es donava rellevància al vessant social de la transformació de la ciutat un punt, on l'educació desenvolupava un paper fonamental.

3.2.4. Discrepàncies

Durant la legislatura es produeixen algunes discrepàncies, també de nou, per qüestions urbanístiques. El model de ciutat impulsat des d'alcaldia, tot i que recolzat en una gran part pels socis del govern, provoca topades puntuals que, seguint el model d'independència pactat per les formacions coalitzades, desemboquen en votacions diferenciades. Es el cas d'un dels projectes estrella

de la transformació de la ciutat, la Plaça Europa. El ple del mes de setembre de 2003 aprova el projecte amb el vot en contra d'ICV-EUiA per considerar el nivell d'habitatge públic insuficient²⁷. En canvi, el que havia estat una discrepància durant l'anterior legislatura, el projecte de la Porta Nord, es aprova en el mateix ple de setembre de 2003 amb el vot a favor de ICV-EUiA després que s'habilitessin més habitatges i zones verdes.

En aquella legislatura, però, també apareix una discrepància de contingut polític. L'Hospitalet, com la resta de poblacions de l'àrea metropolitana de Barcelona, havia rebut una gran quantitat d'immigrants en els darrers anys. La ciutat, amb gairebé el 25 per cent de població nouvinguda estava molt per sobre de la mitjana catalana. Cap a final de la legislatura, l'alcalde Celestino Corbacho endueix el seu discurs respecte els drets i deures dels nouvinguts a la ciutat²⁸. Aquest gir en la forma d'abordar la qüestió, provoca tensions polítiques amb els socis de govern que es manifesten incòmodes davant la nova estratègia seguida des d'alcaldia²⁹. Serà la primera vegada que PSC i ICV-EUiA manifestin punts de vista discordants respecte la immigració. No serà la última ja que en la següent legislatura es produiran posicionaments enfrontats i no només a nivell de declaracions externes, sinó també amb votacions diferenciades al ple.

---

²⁷ El portaveu en aquella qüestió per ICV-EUiA, Lluís Esteve donava la raó pel vot negatiu "perquè desaprovita la oportunitat de fer un salt endavant en l'habitatge protegit i té una excessiva edificabilitat sens dubte marcada per la necessitat de plusvàlues per deprimir la Gran Via" L'alcalde Celestino Corbacho, per la seva part, li respon que la opció de la ciutat no es que la Gran Via es quedi com està. "Ara és obvi que són apostes amb les que podem coincidir o no, pot haver-hi una aposta perfectament de que la Gran Via quedi tal qual està...és una opció, però no és la opció d'aquesta ciutat"

²⁸ Celestino Corbacho afirma que "hay que gobernar la inmigración con más controles y mediación" L'Ajuntament decideix fer-se càrrec de les inspeccions d'habitatges abans d'aprovar el reagrupament familiar i a més demanarà endurir, a la nova llei de bases de regim local, les condicions d'ocupació de les vivendes. Els inspectors no autoritzaran un nombre d'ocupants que no permeti tenir 10 metres quadrats per persona. Són els anomenats pisos pastera. Segons Corbacho, "el ayuntamiento prioriza estas medidas como una de sus políticas principales y ya no hay vuelta atrás. El objetivo es que L'H sea una ciudad diversa y que esta diversidad no sea un factor de conflicto, sino de riqueza" El Far. 27 de gener de 2006. Pàg. 4.

²⁹ Des d'ICV-EUiA es demana una reunió de la comissió de seguiment del pacte per a clarificar criteris i Alfonso Salmerón denuncia que "aquestes mesures son discriminatòries" El Far. 27 de gener de 2006. Pàg. 4

3.2.5. Rendiment electoral

Les eleccions de maig de 2007 marquen una continuïtat pel partit majoritari de la coalició, el PSC. Després de la seva pèrdua de vots en les anteriors eleccions es produeix una estabilització, la pèrdua percentual es mínima però en canvi guanya un regidor. Això podria indicar que les polítiques dutes a terme per l'equip de govern, on les regidories més visibles estaven en mans dels socialistes, van ser acceptades àmpliament per la ciutadania de L'Hospitalet. Cal remarcar que el PSC es mantenia en percentatge per sobre del 50 per cent dels vots, una xifra no menyspreable.

L'altra cara de la moneda, però, va ser el resultat dels socis de coalició. Després d'aconseguir el tercer regidor en l'anterior contesa electoral, ICV-EUiA veia com, a banda de perdre un regidor, tornant als nivells del 1999, baixava el seu percentatge de vots. Aquesta circumstància va fer obrir un període de reflexió al si d'EUiA³⁰. Serien en conclusió uns resultats electorals que demostrarien la premissa teòrica ja apuntada anteriorment, en el sentit que en un govern de coalició el principal damnificat és el partit o coalició que aporta menys regidors.

Quadre 8 . Rendiments electorals en les eleccions de 2007

Formació	% vots 2003	% vots 2007	Guanys/Pèrdues
PSC	52,99%	52,58%	- 0,41%
ICV-EUiA	11,66%	8,89%	- 2,77%

Font: elaboració pròpia.

3.3. El tercer acord. (2007-2008)

3.3.1. El context. Dades electorals

Les eleccions de maig de 2007 van suposar tant la consolidació a l'alça de la majoria absoluta del PSC com un petit revés per a ICV-EUiA (Quadre 9). Els comicis, però, van marcar una continuïtat en la marxa de la coalició. Els

³⁰ Alfonso Salmerón apunta que "En el cas d'Esquerra Unida sempre hem fet un referèndum sobre l'acord electoral, i aquí va aparèixer una opinió en el sentit que ens ho féssim mirar perquè això pot ser va bé per la ciutat però per nosaltres no ens està anant bé".

resultats, tot i que per EUiA van resultar imprevistos³¹ no van afectar la voluntat de mantenir el pacte de govern. La confiança mútua després de 8 anys de govern conjunt va marcar el procés de manteniment de l'acord³².

Quadre 9 . Resultats de les eleccions del 27 de maig de 2007 (PSC; ICV-EUiA)

Formació	Vots	Percentatge	Regidors
PSC	43.576	52,58%	17
ICV- EUiA	7.368	8,89%	2

Font: Servei d'estadística de l'Ajuntament de L'Hospitalet

3.3.2. L'acord de coalició

L'aspecte de la confiança mútua entre els partits coalitzats porta a que en aquesta legislatura, a diferència de les dues anteriors, només es produeixi un document de voluntats polítiques, acord que torna a ser públic. L'acord d'intencions, arriba dos dies després de la investidura de Celestino Corbacho com alcalde una sessió a la qual va comptar amb els vots d' ICV-EUiA sense necessitat d'un document previ de primeres intencions. La voluntat de les dues parts de mantenir el pacte es fa palesa immediatament. L'acord, signat pels màxims responsables de les tres formacions, arriba en un procés sense gaire tensions. El document d'acord de col·laboració política és menys exhaustiu que els anteriors³³ i, com els altres fa menció a la independència de les formacions que componen la coalició en qüestions que generin divergències³⁴.

Aquest acord, és el pas previ a l'elaboració del Pla d'Actuació Municipal 2008-2011 que es aprova a finals del 2007. El Pla neix dels treballs conjunts de les

³¹ Per a Alfonso Salmerón *"va ser dolorós perdre un regidor, això ens va deixar tocats ja que esperàvem fins i tot 4, però va ser la gran pujada de la majoria absoluta del PSC"*.

³² Lluís Esteve parla d'un procés fàcil d'acord, *"després de 2003, suposo que la dinàmica i el rotatge i la confiança ha portat a que 2007 només varem signar un acord de col·laboració política i vam anar directament a la investidura i el PAM"*.

³³ El document, signat el 18 de juny, referma la voluntat de les tres formacions de mantenir el pacte de govern i inclou catorze punts declaratius sobre les polítiques prioritàries a desenvolupar durant el mandat.

³⁴ La fórmula utilitzada en el punt cinquè de l'acord és la mateixa que consta en el document de 2003, és a dir, *"les tres formacions volen desenvolupar el seu marc d'actuació des de la col·laboració, la confiança i la lleialtat institucional. No obstant això, les tres formacions polítiques operen des de la independència i el respecte a la diferència de posicionament en aspectes concrets"*

tres forces coalitzades en base als respectius programes electorals que, finalment, es plasmen en una línia estratègica d'actuació. Aquestes són sis: Una ciutat educadora, socialment avançada, solidària i compromesa amb la qualitat dels serveis a les persones i les famílies; Una ciutat respectuosa amb el medi ambient i espais públics que afavoreixin la convivència; Una ciutadania més lliure, responsable i participativa; Renovació urbana equilibrada i sostenible, generadora d'oportunitats i habitatges de promoció pública; El compromís d'enfortir la ciutat amb l'activitat econòmica i l'ocupació de qualitat i, finalment, Una administració moderna i propera a la ciutadania. Els sis eixos contemplan fins a 38 objectius estratègics i un total de 1100 actuacions. En aquesta legislatura, per primera vegada, es produeix un seguiment pautat del grau de compliment del PAM. Al final del període, és a dir el 2011, el balanç indica que s'ha executat el 85,31% del mateix, amb cap eix estratègic que hagi estat per sota del 81% de compliment.

3.3.3. Distribució d'àrees. Aspectes quantitius i qualitius

El cartipàs resultant de les eleccions de 2007 marca una clara continuïtat respecte l'anterior. Es mantenen les dotze àrees executives i la principal novetat és que els regidors de districte passen a tenir dedicació exclusiva. La distribució entre les formacions coalitzades es manté inalterable respecte el cartipàs anterior, és a dir, el PSC controla totes les àrees menys una i ICV-EUiA manté la de Medi Ambient i Sostenibilitat i la delegació de Educació amb la entrada de Lluís Esteve. (Quadre 10)

Quadre 10. Nombre i percentatge de regidors i d'àrees de gestió (2007-2008)

Força	Regidors	% Regidors	Àrees de gestió	% Àrees de gestió
PSC	17	89.5%	11	91.6%
ICV-EUiA	2	10.5%	1	8.4%

Font: elaboració pròpia.

Quantitativament, es mantenen les mateixes línies que en la legislatura 2003-2007. El pes en regidors de les dues forces, encara es desequilibra més a l'hora de distribuir les partides pressupostàries.(Quadre 11)

Quadre 11. Percentatge del pressupost gestionat per cada formació.

ANY	PSC % Pressupost	PSC Nombre Regidors i %	ICV-EUiA % Pressupost	ICV-EUiA Nombre Regidors i %
2008	95,27%	17 (89,5%)	4,73%	2 (8,4%)

Font: elaboració pròpia.

En l'aspecte qualitatiu es mantenen, també els mateixos paràmetres que la legislatura anterior, és a dir, el PSC té la gestió dels departaments amb més projecció pública mentre que ICV-EUiA manté aquelles parcel·les amb les quals es sentia ideològicament més còmoda, és a dir, les vessants ecologista i educativa.

4. Segon període. Núria Marín 2008-2011. Relleu a l'alcaldia

És un període de pacte curt, 10 mesos, perquè el mes d'abril de 2008 l'alcalde Celestino Corbacho deixa el seu càrrec per a ocupar la cartera de Treball i Immigració al segon govern de l'era Rodríguez Zapatero. El seu lloc es ocupat per la primera tinent d'alcalde, Núria Marín, en una decisió que marca una clara continuïtat amb els períodes anteriors. Tant es així que les formacions presents a la coalició no consideren necessari fer cap retoc a l'acord de coalició i mantenen, amb la necessària substitució de Corbacho i un altre regidor socialista que passa a ser diputat a Corts, les dotze àrees executives.

4.1. Distribució d'àrees. Aspectes quantitius i qualitius

La continuïtat es la nota dominant en l'aspecte del pes de cada formació dins l'estructura municipal. No es produeix cap canvi en la distribució de les àrees de gestió. (Quadre 12)

Quadre 12. Nombre i percentatge de regidors i d'àrees de gestió. (2008-2011)

Força	Regidors	% Regidors	Àrees de gestió	% Àrees de gestió
PSC	17	89.5%	11	91.6%
ICV-EUiA	2	10.5%	1	8.4%

Font: elaboració pròpia.

El relleu al capdavant de l'ajuntament no comporta cap renegociació del pacte ni cap redistribució, en el pes pressupostari de les tres forces. ICV-EUiA continua manté una infrarepresentació respecte la seva aportació relativa en nombre de regidors.(Quadre 13)

Quadre 13. Percentatge del pressupost gestionat per cada formació

ANY	PSC %Pressupost	PSC Nombre Regidors i %	ICV-EUiA %Pressupost	ICV-EUiA Nombre Regidors i %
2009	95.06%	17 (89.5%)	4.94%	2 (10.5%)
2010	94.54%	17 (89.5%)	5.46%	2 (10.5%)
2011	94.03%	17 (89.5%)	5.97%	2 (10.5%)

Font: elaboració pròpia

4.2. Discrepàncies

El manteniment de la independència de les tres formacions per a votar allò que consideressin adient en cada moment, es posa de manifest principalment a partir de l'any 2009 amb diferències que ja no són únicament de sentit urbanístic sinó que afecten qüestions com ara el fet migratori o d'enfocament econòmic, com va ser la contracta de neteja.

En l'aspecte urbanístic durant tot l'any 2009 PSC i ICV-EUiA van mantenir profundes discrepàncies pels usos que des d'alcaldia es volia donar a la zona anomenada Cal Trabal situada al barri de Bellvitge. La possibilitat de donar un ús terciari i immobiliari al que els socis de govern consideraven com l'única

zona agrícola que quedava a la ciutat va generar un conflicte important³⁵. La situació de crisi econòmica sobrevinguda va posar sordina a un projecte que finalment ha estat reconduït dins d'aquesta legislatura amb les conclusions d'una comissió que va encapçalar el regidor d'ICV-EUiA, Alfons Salmerón.

Un altre discrepància de caire econòmic i de model de gestió va ser el de la contracta de neteja. Les forces coalitzades van discrepar profundament pel que fa al model i com s'havia de gestionar la contracta³⁶. El vot negatiu d'EUiA va significar un punt de tensió important que finalment es va solucionar³⁷.

Per últim es van produir, com al final del mandat anterior, discrepàncies polítiques al voltant del que el soci minoritari de coalició va considerar com a confirmació del canvi de postura del PSC en la consideració del fet migratori, ja apuntada en declaracions d'intencions de l'anterior alcalde. L'aprovació en el ple del mes de juny de 2010 d'una moció presentada pel PP a la qual es va sumar el PSC sobre la prohibició de l'ús del burka i el Nicab a dependències municipals va provocar discrepàncies serioses entre els socis³⁸. I encara dins el 2010, concretament el mes de desembre, una moció del PSC per a reformar el reglament de la Llei d'Estrangeria per a castigar les faltes d'incivisme proposant

---

³⁵ Lluís Esteve afirma que *"el primer esborrany va ser molt dur per nosaltres. Jo recordo tot el 2009 amb molt conflicte. Es va constituir una plataforma, nosaltres ens vam oposar fent contrapropostes. Finalment en aquest mandat hem rebut la última contraproposta que és pràcticament el nostre plantejament"*. En canvi, el portaveu d'EUiA, Alfonso Salmerón té una percepció lleugerament diferent a la del seu soci de coalició, *"fins i tot aquí Esquerra Unida vam estar a punt de trencar. Iniciativa no, perquè aquí també es va inaugurar una manera de negociar que no s'havia donat abans i que es que manera implícita, l'alcaldesa negociava per un cantó amb Iniciativa i per un altre amb nosaltres buscant una mica dividir, i això en el cas de Cal Treball va passar, IC estava a favor i nosaltres no"*

³⁶ L'aprovació de la contracta, el mes de setembre de 2010, va motivar un vot diferenciat: ICV es va abstenir i EUiA va votar en contra. L'abstenció d'ICV estava justificada pel fet que a la contracta hi veien inconvenients però també beneficis. El vot contrari d'EUiA, s'explica segons Alfonso Salmerón en que, *"no la sentim nostra, ni en el procés, ni en la forma, ni tampoc en les conclusions"*

³⁷ Alfonso Salmerón recorda que *"Jo vaig votar en contra, em van amenaçar que em farien fora del govern i al final vam decidir no marxar per no trencar la coalició amb ICV a un any de les municipals"*.

³⁸ Des d'ICV Lluís Esteve, després de deixar clar que la seva formació era laica, afirmava *"la prohibició no aborda l'arrel de la problemàtica, pot tenir un efecte contraproductiu per a les dones que en fan ús, ja que les pot relegar a un aïllament encara més gran"*. Per la seva part, i des del PSC la regidora de Benestar Social, Dolors Fernández, parlava de dignificació de les dones, *"estem a favor dels drets de les dones i el burka i el niqab no van en aquesta direcció. Votem a favor perquè portar-ho no és una decisió lliure quan es pertany a un grup on el control social és important, transgredir aquesta norma pot significar el rebuig i l'ostracisme"*.

més dificultats pels nousvinguts a l'hora d'obtenir ajudes o arrelament va provocar un nou enfrontament polític entre els socis de la coalició³⁹.

4.3. Rendiment electoral

L'anàlisi del rendiment electoral dels membres de la coalició durant el període, ve marcat, sens dubte, per al important davallada del principal soci, el PSC, que obté els pitjors resultats de la història de les eleccions municipals a la ciutat. La situació de crisi que es perllongava ja durant tres anys sembla castigar principalment el principal partit de la coalició en una tònica que es visualitza de forma generalitzada a tot Catalunya, amb un PSC que, excepte en comptades localitats cau a nivells no coneguts, perdent bona part de les alcaldies emblemàtiques, com ara la de Barcelona. El càstig a un dels socis de govern no es trasllueix en millora de l'altre. ICV-EUiA manté el seu percentatge en el nivell assolit el 2007, unes xifres que els mateixos dirigents de la coalició havien reconegut com a decebedores. És evident, doncs que l'altre força present a la coalició, no capitalitza el vot de tots aquells que van deixar de votar PSC als comicis i que van provocar la seva pèrdua de majoria absoluta. La seva acció de govern, doncs, no sembla aportar una clara rendibilitat electoral. (Quadre 14)

Quadre 14. Rendiments electorals en les eleccions de 2011

Formació	% vots 2007	% vots 2011	Guany/Pèrdua
PSC	52,58%	38,29%	- 14,29%
ICV-EUiA	8,89%	8,78%	- 0,11%

Font: elaboració pròpia.

³⁹ Lluís Esteve, en nom d'ICV-EUiA recordava que la proposta vulnerava l'acord de govern i el PAM i era, al seu judici *"una moció incoherent, inoportuna, innecessària, injusta, populista i electoralista"*. Mario Sanz, segon tinent d'alcalde i portaveu del PSC, parlava de proposta no discriminatòria, *"la propuesta va más dirigida a toda la ciudad, no a los inmigrantes, a toda la ciudad, porque todos quieren una ciudad cívica, quieren una ciudad cohesionada"*

5. Tercer període. Núria Marín 2011- 2014. Govern de coalició tripartit majoritari

5.1. El context. Dades electorals

Els resultats de les eleccions de 2011 (Quadre 15) venen marcats per la crisi econòmica i la caiguda a tot el país del PSC que deixa de ser la principal força a nombroses ajuntaments. A L'Hospitalet, els socialistes obtenen el pitjor resultat percentual des del 1979 i aconseguen 13 regidors, un més que a les primeres eleccions democràtiques però gairebé dos punts percentuals per sota de les xifres assolides el 1979. La pèrdua de la majoria absoluta marca l'inici d'una nova etapa en la confecció del cartipàs que fins aquell moment sempre havia tingut una formació amb majoria absoluta dels regidors i un govern sobredimensionat i que, d'acord amb les teories formals, feia innecessari un govern de coalició. El resultat d'ICV-EUiA és justament el necessari per a configurar una majoria de govern. L'any 2011 arriba, doncs, el moment pensat per Corbacho quan va oferir el 1999 entrar al govern als dos partits minoritaris⁴⁰.

Quadre 15. Resultats de les eleccions del 22 de maig de 2011(PSC; ICV-EUiA)

Formació	Vots	Percentatge	Regidors
PSC	32.954	38,29%	13
ICV- EUiA	7.554	8,78%	2

Font: Servei d'Estadística de l'Ajuntament de L'Hospitalet

Les tres formacions obren les converses par a reeditar l'acord de govern. Des del PSC es manté que aquesta era la millor opció possible, tot i que no la única alternativa per conformar una majoria de govern que fes viable un govern

⁴⁰ Celestino Corbacho creu que els resultats de 2011 validen la seva aposta inicial de coalicions, "sempre vaig pensar que les eleccions poden ser adverses en qualsevol moment i si has de negociar una coalició de govern per necessitat sempre és molt més complicat sinó vens precedit d'una cultura de coalició".

estable⁴¹. Des dels socis de govern, també es fa l'aposta de renovació del pacte⁴².

5.2. L'acord de coalició

Les tres forces arriben a un acord, "Principis generals per a un acord de govern municipal" de forma ràpida i inclús abans del ple d'investidura. El document, defineix tres principis generals que havien de guiar l'acció de govern en els quatre anys posteriors: polítiques socials i inclusió; reactivació econòmica i creació d'ocupació i finalment civisme i convivència. L'acord, segons els signants, és fruit de la voluntat de mantenir la experiència de govern iniciada l'any 1999 amb un ampli marge de confiança⁴³. Tot i així, algun dels actors presents en la negociació consideren, com es el cas d'EUiA, que en aquell moment no van ser prou conscients de la força que havien guanyat amb la pèrdua de la majoria absoluta per part del PSC⁴⁴.

El document, aporta dues novetats significatives respecte anteriors acords. La primera és que no es dona independència a les formacions polítiques per a votar en funció dels seus plantejaments⁴⁵. La necessitat de comptar amb tots els membres de la coalició per a tirar endavant les mesures de govern dona un nou caire al contingut de l'acord. Des del PSC, a més, es considerava que la

---

⁴¹ Nuria Marín afirma que "ja es produeix un pacte volgut, podíem haver governat en solitari i hauríem pogut segurament tirar endavant un 80% de les polítiques que hem impulsat perquè hauríem arribat a acords puntuals amb altres formacions. Però crec que aprofitant, precisament la cultura de govern aquesta voluntat expressada també pels socis de formar part d'un govern d'esquerres, jo crec que la valoració és positiva".

⁴² Lluís Esteve reconeix que aquest era el camí natural "el 2011 s'ha tornat a repetir el mateix esquema, ja més de confiança, acord abans de la investidura, el 14 de juny i la signatura ja volia dir que hi havia no només acord polític sinó també de distribució de responsabilitats".

⁴³ Des del PSC, Nuria Marín, així ho confirma, "Teníem clar que volíem seguir gestionant l'ajuntament des de l'esquerra. Per això vam entendre que havíem de preservar, ara més que mai, els col·lectius amb més dificultats a la ciutat. Crec que va ser fàcil".

⁴⁴ Alfonso Salmerón afirma que "hi ha la inèrcia. Com els protagonistes érem els mateixos dels últims anys, ICV i nosaltres no vam ser conscients de la força que teníem i d'alguna manera vam ser esclaus d'aquesta inèrcia i no ho vam plantejar com un nou context de negociació".

⁴⁵ L'acord de col·laboració política diu textualment, en el seu sisè paràgraf, "PSC i ICV-EUiA apostem per un govern basat en la col·laboració, la confiança mútua i la corresponsabilitat, que tingui als veïns i veïnes de la ciutat en el centre de la seva actuació i que treballi per la igualtat d'oportunitats". Per primera vegada s'introdueix el terme corresponsabilitat i no es fa cap referència a la independència de les formacions de la coalició.

nova situació invalidava la possibilitat de votacions divergents⁴⁶. L'altra novetat és que no es parla en cap moment de comissions ni mecanismes de seguiment dels acords assolits. Tot i aquesta mancança, els diferents actors del procés afirmen que és precisament en aquesta legislatura quan, sense necessitat d'explicitar-ho a l'acord, millor està funcionant la comunicació i la coordinació tant a nivell de govern com interna per part dels dos partits minoritaris de la coalició⁴⁷.

El document d'acord polític, únic com en l'anterior legislatura (cal recordar que en els períodes 1999-2003 i 2003-2007 les tres formacions signaven dos documents polítics amb uns mesos de diferència) va ser el pas previ al Pla d'Actuació Municipal 2012-2015. Aprovat el mes de desembre, inclou cinc eixos estratègics: Economia forta i al servei de l'ocupació; Ciutat educadora, equitativa, solidària i generosa; Afavorir la convivència amb èmfasi en els drets i deures de la ciutadania; Territori pensat per a les persones i sostenible i, finalment, un cinquè amb un ajuntament més eficient, participatiu i transparent. Els eixos anaven acompanyats de propostes d'actuació amb diferents horitzons temporals. La situació de crisi va influir en l'enfocament de les prioritats. El principal canvi va ser, sense perdre de vista la importància de la transformació urbanística, posar l'èmfasi en la perspectiva social⁴⁸.

---

⁴⁶ Per Nuria Marín s'ha de ser conseqüent amb la nova situació, *"Aquest és un tema que marca el pacte, evidentment el govern ha d'executar la seva política i el que no és normal és que tenint un govern no puguis tirar endavant les polítiques que vols impulsar això te implícit un pacte de vot comú en les qüestions fonamentals de l'acció de govern, però en absolut en les qüestions polítiques que van més enllà de la gestió municipal tot i que és cert que intentem actuar com a govern en l'àmbit més polític"*.

⁴⁷ Nuria Marín diu que ara, *"Hi ha una taula permanent amb representant dels tres partits a nivell de regidories i és on es parlen i es gestionen els temes en general, més enllà que jo tingui algunes trobades puntuals amb ells que no poden ser tant freqüents per motius d'agenda"*. Per la seva banda, Lluís Esteve des d'ICV reconeix, *"Ara hi són els instruments que són perfectibles, però un cop al mes hi ha una reunió de tot l'equip de govern; cada setmana, tots els dimarts, ens reunim com equip de govern reduït, dos regidors del PSC i dos d'ICV-EUiA. En els períodes anteriors era una mancança"*, mentre que Alfonso Salmerón, des d'EUiA, introdueix un altre element, el de la coordinació interna en el si de la coalició electoral, *"Hi ha una subcomissió del govern que ens veiem una vegada a la setmana. Entre ICV i EUiA, al mandat anterior fèiem seguiment quan hi havia discrepàncies o un tema important, i en aquest sí que tenim espai de coordinació i això ha permès que cada vegada que hi ha hagut discrepància hem anat tots a una, com una coalició"*.

⁴⁸ El Pla d'Actuació Municipal, afirma que *"Es pot dir que fins avui L'Hospitalet ha treballat i desenvolupat intensivament el continent. Ara és l'hora d'aprofundir en el contingut, teixint i projectant cap endavant la nostra ciutat, creant relacions i sinergies entre els actors econòmics, polítics, socials i ciutadans que la componen"*.

5.3. Distribució d'àrees. Aspectes quantitius i qualitius

La nova situació generada per la pèrdua de la majoria absoluta del PSC i la major importància dels socis minoritaris van condicionar la confecció del nou cartipàs municipal. Els actors van considerar que s'obria una nova etapa. El principal actor de la coalició, el PSC, volia fer corresponsables, a tots els membres de la coalició, en línia amb el que s'havia pactat al document inicial⁴⁹. Per la seva banda, des de ICV-EUiA es volia incrementar el pes específic dins l'equip de govern⁵⁰.

El resultat final de les negociacions va ser la formació d'un govern amb vuit àrees executives, dues de les quals eren pels socis minoritaris i la reducció del nombre de tinentes d'alcalde, que van passar de 9 a 6. El pes de l'aportació de regidors de les formacions a la coalició en termes percentuals no va variar de forma important però sí que ho va fer el pes de cada força amb la nova distribució d'àrees de gestió. (Quadre 16). En el nou escenari ICV-EUiA passava a estar sobrepresentada pel que fa al seu percentatge de responsabilitat en àrees de gestió respecte el seu pes de regidors dins la coalició.

Quadre 16. Nombre i percentatge de regidors i d'àrees de gestió (2011-2014)

Força	Regidors	% Regidors	Àrees de gestió	% Àrees de gestió
PSC	13	86.6%	6	75%
ICV-EUiA	2	13.4%	2	25%

Font: elaboració pròpia.

⁴⁹ Nuria Marín entén que la nova situació requereix un canvi en el model de gestió, "Hi havia una voluntat, per part meua, de que tots els regidors tinguessin gestió, és a dir responsabilitat. Vaig creure que era el moment de crear àrees potents, que fossin capaces d'aglutinar tots els temes relacionats a qüestions fonamentals i per això no es van crear àrees petites, sinó àrees al capdavant de les quals hauria de posar-se un responsable".

⁵⁰ Lluís Esteve apunta les demandes de la coalició, "D'entrada vam voler ser presents al territori, per nosaltres era molt important coordinar una regidoria de districte, feia 28 anys que no ho fèiem. No varem demanar un barri concret i després per qüestions internes del PSC, vam coordinar la regidoria del Centre- Sant Josep. I l'altra camp va ser la de tenir la responsabilitat d'un àrea complerta"

En l'aspecte pressupostari l'assumpció per part d'ICV-EUiA de l'àrea de serveis a les persones, incrementava el pressupost gestionat per la formació. L'altre àrea de la coalició era el Districte I. Dins una coalició desequilibrada, el soci minoritari aconseguia per primera vegada des de la formalització dels governos de coalició l'any 1999, gestionar un percentatge semblant al pes percentual que tenia en nombre de regidors, trencant així la tendència de tots els acords anteriors. (Quadre 17)

Quadre 17. Percentatge del pressupost gestionat per cada formació

ANY	PSC % Pressupost	PSC Nombre Regidors i %	ICV-EUiA % Pressupost	ICV-EUiA Nombre Regidors i %
2012	87,64%	13 (86.6%)	12,36%	2 (13.4%)
2013	87,83%	13 (86.6%)	12,17%	2 (13.4%)
2014	85,58%	13 (86.6%)	14,42%	2 (13.4%)

Font: elaboració pròpia.

Pel que fa a la vessant qualitativa, el nou cartipàs, tot i mantenir la preponderància del PSC en les àrees que podrien considerar-se més visibles, com ara Hisenda, Seguretat Convivència i Civisme o Espai Públic, aportava unes novetats importants pel soci minoritari. Així, l'assumpció de l'àrea de Serveis a les Persones per part de Lluís Esteve significava que, per primera vegada des del 1999, un regidor d'ICV-EUiA comandava un departament on, per sota seu es trobaven regidors de la força majoritària⁵¹. L'altre gran novetat és que, després de l'experiència del període 1979-1983, un regidor que no era del PSC gestionava territori: en aquest cas, Alfonso Salmerón al capdavant del Districte I. La visibilitat de la gestió del districte era considerada important per part d'ICV-EUiA que ja no considerava tant atractiva la possibilitat de mantenir

⁵¹ L'àrea coordina les regidories d'educació, cultura, esports i joventut, aquestes tres darreres amb un regidor socialista al capdavant.

Medi Ambient, un àrea que va ser assumida per Espai Públic en mans del PSC⁵².

5.4. Discrepàncies

El nou marc obert en l'acord de coalició, impossibilitant la possibilitat de les forces presents de votar en contra de decisions de govern que no comparteixin ha dut, al llarg de la present legislatura, al moment més tens en les relacions entre els socis de coalició. Si anteriorment havien estat bàsicament qüestions urbanístiques de model de ciutat les que havien provocat les dissensions, a finals de 2011 la decisió del grup majoritari de tancar els mitjans de comunicació local a causa de la situació econòmica va estar a punt de trencar l'acord de govern⁵³. La duresa de l'enfrontament es va reflectir en els plens municipals⁵⁴. Finalment, abans d'acabar l'any es van aprovar els pressupostos sent necessària una negociació amb una fórmula de compromís entre els dos coalitzats⁵⁵.

---

⁵² Des d' ICV-EUiA es considera que la tasca estratègica a Medi Ambient ja s'havia realitzat. Alfonso Salmerón afirma que *"a EUiA vam fer el debat i vam pensar en tenir la responsabilitat d'un districte. Això, en principi, va descol·locar els socialistes, però, finalment ho van veure"*

⁵³ Lluís Esteve marca aquesta discrepància com la més greu en tots els anys de governs de coalició, *"El desembre de 2011 tant l'Alfonso Salmerón, com jo vam decidir marxar del govern arran l'anunci de tancament dels mitjans de comunicació públics. Llavors es va produir un canvi sobtat de decisió en el grup socialista i van acceptar les nostres condicions de no acomiadar cap treballador públic i de mantenir un servei diferent, més sostenible amb un cost de poc més de 2 milions en comptes dels 4 anteriors. Suposo que van assabentar-se que nosaltres marxàvem del govern i es va produir un canvi"*. Per Alfonso Salmerón el problema va produir-se perquè, *"el PSC no ha codificat que ja no té majoria absoluta"*

⁵⁴ Al ple del 2 de desembre, la presentació d'un pla de sanejament que introduïa, entre d'altres qüestions el tancament de la ràdio i la televisió de L'Hospitalet va derivar en un enfrontament obert entre ICV-EUiA i el PSC. Alfonso Salmerón advertia el grup majoritari sobre les conseqüències de mantenir la decisió, *" se aprueben los presupuestos, este grupo votará en contra de la supresión de la radio y la televisión, si vuelve a venir a este Pleno, y votará en contra de un presupuesto que implique la supresión de puestos de trabajo, por si quedaba alguna duda"*. Per la seva part l'alcaldesa Nuria Marín, recordava que s'havien obert negociacions amb els treballadors però refermava la seva voluntat, *"decirlo claramente, la decisión de que los medios de comunicación se tienen que reformular en esta ciudad, que esta ciudad no puede tener unos medios de comunicación a un coste de 2,8 millones"*.

⁵⁵ L'acord que va propiciar el vot afirmatiu d'ICV-EUiA als pressupostos aprovats al plenari del 20 de desembre, implicava una redefinició dels mitjans públics que comportava el tancament de la televisió, gestionada per una empresa externa i el manteniment dels llocs de treball del personal de la ràdio, tots ells amb vinculacions a l'Ajuntament. Nuria Marín està convençuda, uns mesos després, que s'havia de *"prendre aquesta decisió com a conseqüència d'una situació econòmica complicada per l'Ajuntament i on havíem de prendre mesures dràstiques d'ajustament del pressupost, per afrontar i complir les prioritats que ens havíem marcat com a govern, que eren les polítiques socials, la prioritat de l'acompanyament dels col·lectius que més ho estaven necessitant"*. Per la seva part, Alfonso Salmerón, que va ser durament criticat per

A banda d'aquesta discrepància sobre una mesura de govern, els socis han mantingut al llarg de la legislatura una diferència important al voltant del debat sobiranista⁵⁶. El fet que les diferències s'hagin produït en mocions, per tant en declaracions d'intencions polítiques i no en mesures de govern, no ha generat cap tensió addicional al funcionament de la coalició, al marge de la visualització de postures polítiques divergents en determinades qüestions.

6. Conclusions

L'estudi de les diferents coalicions produïdes a l'Ajuntament de L'Hospitalet de Llobregat des de l'any 1999 fins avui ens indica que la millor aproximació al fenomen és la que es deriva de l'anàlisi que ens ofereixen les teories multidimensionals. Tot i tenir en compte els aspectes de repartiment de poder o ideològics, que no s'han de deixar de banda al treball, l'anàlisi de les coalicions ha partit de la base de les teories multidimensionals, un enfocament que permet introduir en l'estudi components com ara les motivacions, tant polítiques com personals, que han possibilitat la gènesi i el manteniment de la coalició en diferents formes al llarg dels anys estudiats.

Un primer element a tenir en compte en la gènesi dels acords l'any 1999 és el pragmatisme de les forces coalitzades, intentant optimitzar les seves decisions inicials. Per part del PSC i així ho explica el que va ser alcalde durant 19 anys, Celestino Corbacho, l'acord amb les altres forces d'esquerra tenia una doble

---

part del col·lectiu de treballadors i algunes entitats per arribar a l'acord, és qüestionada si aquella va ser la millor solució per a la seva formació, *"La qüestió era per un milió d'euros i després hem tingut set milions de superàvit a l'exercici, per tant el desgast polític que hem tingut per un milió d'euros al començament del mandat.."*

⁵⁶ El ple del 28 de maig de 2013, el PSC es va sumar a una moció del PP que mostrava el seu rebuig a la formació del Consell de Transició Nacional i negava la possibilitat que des de l'Ajuntament s'habilitessin mitjans humans i materials per una possible consulta. Des del PSC, el seu portaveu i primer tinent d'alcalde, Fran Berver, després de fer una defensa del model federal afirmava, *" Creiem que és poc democràtic que per un costat es vulgui donar la veu a la ciutadania, perquè decideixin sobre el seu futur, és a dir, el dret a decidir amb el qual nosaltres estem d'acord, i que per un altre es creïn instruments basats en un resultat determinat d'aquesta consulta"*. Per la seva part, des d'ICV-EUiA, Lluís Esteve raonava el seu vot negatiu a la moció en el fet que *"jo crec és una qüestió que no es pot abordar sense entendre això, que no estem davant d'un problema legal, sinó que estem davant d'un problema polític, per tant, davant d'un problema polític, solament es pot resoldre donant la veu a la ciutadania i això és la base de la democràcia"*.

finalitat. La primera, assegurar una situació futura de pèrdua de majoria creant una cultura de coalició, tant amb els altres partits com al si de la pròpia formació socialista on la necessitat del pacte tenint majoria absoluta va aixecar alguns recels. La segona finalitat era la voluntat del PSC d'entrar en el terreny de les entitats de la ciutat, un camp on els socialistes tenien poca incidència, justament el contrari que les altres forces coalitzades. En aquest punt s'ha de destacar que el PSC va aprofitar l'ascendència que els seus coalitzats tenien sobre el moviment de les entitats, per a introduir-se en el mateix passant de ser un element extern a una part més i amb pes propi. Per a ICV i EUiA, el pacte arriba després de constatar que en política municipal la influència s'obté des del govern, que les forces a l'oposició tenen molt poca o cap incidència sobre les decisions que es prenen. Les dues formacions van considerar en el seu moment que governar comportava més beneficis que mantenir-se a l'oposició tenint en compte que *“a mayores oportunidades para la oposición parlamentaria de influir en la elaboración de políticas en el legislativo, menores serán los beneficios de gobernar”* (Strom, 1984:212)

Les coalicions a L'Hospitalet han tingut durant les tres primeres legislatures estudiades un caràcter sobredimensionat: un dels partits, el PSC, tenia majoria absoluta i no necessitava el suport de cap altre força però malgrat aquesta circumstància va subscriure acords de coalició amb ICV i EUiA. La darrera legislatura, és a dir l' actual, és de majoria necessària, la suma de les tres forces és indispensable per governar, ja que el PSC ha perdut la majoria absoluta que ostentava des de l'any 1983. Els dos períodes han tingut, més enllà del caràcter de la majoria establerta elements comuns i diferencials que els defineixen.

Un element comú ha estat el caràcter desequilibrat de la coalició en totes les legislatures estudiades. El PSC ha aportat sempre més del 80% dels regidors del govern. El pes del partit majoritari s'ha traslladat als aspectes quantitius i qualitius, amb un clar domini de l'aspecte pressupostari i unes àrees d'actuació on sempre ha tingut la preponderància de les parcel·les més

determinants el partit més gran, tot i que s'ha de dir que ICV i EUiA han gestionat bàsicament aquells departaments on se sentien més còmodes.

Un altre dels elements comuns és que els acords de coalició signats per les forces representades sempre han estat públics. En les dues primeres legislatures, 1999-2003 i 2003-2007, consten d'un primer acord polític, una declaració d'intencions de caire generalista entre les tres formacions i un segon de desenvolupament de polítiques més detallades que es negocia en els primers mesos de legislatura i que ja aborda aspectes més concrets del full de ruta que ha de presidir la legislatura. En les dues darreres, 2007-2011 i 2011-2015, només hi ha un document, més elaborat i que conté tant els principis generals polítics que guien la coalició com aspectes concrets en les diferents polítiques que han de seguir els departaments. Aquests acords, en tres de les quatre legislatures estudiades, es plasmen en Plans d'Actuació Municipals a quatre anys vista uns documents amplis i aprovats en el primer semestre de la legislatura amb tot un seguit d'eixos estratègics, objectius i accions a dur a terme al llarg del període. Aquests plans, però, no van ser avaluats en quant al seu grau de compliment en una de les legislatures, 2003-2007. Una particularitat de la primera legislatura, 1999-2003, és que es va funcionar amb un projecte elaborat pel PSC abans de les eleccions, bàsicament de desenvolupament urbanístic però que havia tingut participació prèvia en l'anterior legislatura dels posteriors socis de govern. Sobre aquest treball també es va fer avaluació a l'acabar el mandat.

En el capítol d'elements comuns en els acords analitzats es troba la manca de mecanismes de seguiment reglats i continus dels pactes. Tot i que en els primers acords es feia esment a aquesta possibilitat, el cert és que no van acabar de funcionar. La relació personal entre els diferents líders de les formacions i el treball del dia a dia en l'àmbit municipal, van suplir les comissions de seguiment de desenvolupament dels pactes. En aquest sentit cal apuntar que la coordinació entre els partits de la coalició s'ha fet sempre a diferents nivells, tenint en compte que els socis del partit majoritari sempre han estat dues forces diferenciades que tot i els seus acords preelectorals a partir

de l'any 2003, mantenen plena independència de funcionament, la qual cosa ha portat, com així han reconegut els actors protagonistes, a algunes disfuncions producte, bàsicament de la seva manca de coordinació interpartidària.

Una vessant fonamental, al meu entendre, per analitzar el funcionament dels governos de coalició a L'Hospitalet és la motivació personal dels actors bàsicament en les primeres legislatures estudiades. Aquest aspecte de la relació personal és difícil de valorar científicament, però és un factor no gens menyspreable sobretot a nivell municipal on la vessant del tracte personal adquireix una importància superior a la que es produeix en altres àmbits polítics. En efecte, la formació dels acords a L'Hospitalet va ser el fruit no només de voluntat política, que va ser important, sinó també de les afinitats i complicitats personals entre Celestino Corbacho i Ramón Luque que van començar a treballar plegats uns anys abans que es formalitzés el primer acord, el 1999. Aquesta sintonia personal, reconeguda per tots dos, resulta important per explicar la confecció d'un pacte que, amb dades objectives a la mà, semblava innecessari. Aquesta afinitat personal, estesa a la figura de la regidora d'ICV, Montserrat Company, dona la clau perquè la primera legislatura de pacte, la 1999-2003, transcorregués amb una bona sintonia entre els tres partits de la coalició, quan recordem dos d'ells, ICV i EUiA, havien patit una escissió.

Un aspecte diferencial i que va marcar les tres primeres legislatures d'acords, és el que un dels actors ha definit com a "coalició singular", és a dir la possibilitat que tenien els minoritaris de votar de forma diferent en aquelles decisions de govern amb les que no estiguessin d'acord. La decisió, que es va explicitar de forma clara en els dos primers acords, 1999-2003 i 2003-2007, i de forma més velada en el tercer, 2007-2011, va ser assumida per les dues parts com a mostra de normalitat en el si d'una coalició plural i clarament desequilibrada on la força majoritària no necessitava cap vot extern per a tirar endavant els seus projectes. Sens dubte el caràcter sobredimensionat de la coalició va permetre que durant tres legislatures la llibertat de vot de les forces minoritàries no comportés cap problema, atesa la còmoda majoria que tenia el PSC. Aquesta "clàusula" de llibertat de vot va ser exercida en comptades

ocasions per les dues forces minoritàries amb unes característiques de desacord urbanístic en les dues primeres legislatures, coincidint amb l'anomenada segona transformació urbanística de L'Hospitalet i de contingut més polític en la compresa entre 2007 i 2011, amb discrepàncies al voltant, per exemple del fet migratori, amb postures clarament divergents en qüestions com ara el vel o el reagrupament familiar, tot i que algun aspecte urbanístic com el de Cal Trabal també va posar a prova el pacte.

El caràcter de "coalició singular", entesa en els termes enunciats anteriorment ha desaparegut en el darrer acord quan tots els vots són necessaris per tenir la majoria absoluta. El vot és homogeni i aquesta qüestió va generar la pitjor crisi de govern produïda al llarg de les quatre legislatures estudiades, amb el tancament dels mitjans de comunicació públics, mesura posteriorment reconduïda però que va motivar, fins i tot, l'endarreriment en l'aprovació dels pressupostos municipals del 2012.

A l'hora de valorar aspectes diferencials dins l'anàlisi efectuat, s'ha de tenir en compte el canvi produït entre els dos primers períodes, els compresos entre els anys 1999 i 2011, i el darrer, l'iniciat amb les eleccions del mes de maig de 2011 en l'aspecte del pes dels socis en les àrees de gestió i el pressupost gestionat. El caràcter sobredimensionat de l'etapa 1999-2011 va tenir una plasmació evident en el pes tant quantitatiu com qualitatiu de les formacions en la composició dels governos de coalició. En aquest període, els socis minoritaris (no necessaris per assegurar la majoria absoluta) estaven clarament infrarepresentats, tant en responsabilitats d'àrees de gestió com en el volum de pressupost que gestionaven, amb quantitats molt inferiors al pes que aportaven, percentualment, a la coalició en regidors. Per contra el darrer període, de majoria necessària (on tots els partits de govern són imprescindibles per garantir la majoria absoluta) , ha derivat en un canvi significatiu en la correlació de forces al si de la coalició. Per primera vegada, en l'aspecte qualitatiu les forces minoritàries estan sobrerepresentades i en termes pressupostaris es produeix un equilibri entre el que cada una de les forces aporta al govern en nombre de regidors i el volum de recursos que gestionen.

Finalment, de l'estudi de cas analitzat podem concloure que en totes les legislatures trobem un govern de coalició desequilibrat amb un partit que aporta més del 80 % dels regidors. Aquest desequilibri no només és evident en l'aspecte quantitatiu sinó també en el qualitatiu. Es tracta d'un govern tripartit que, malgrat la coalició preelectoral que mantenen dues de les forces, no té uns mecanismes de coordinació ni protocols de funcionament interns que permetin parlar d'una federació. El govern estudiat té dues etapes diferenciades: una primera entre els anys 1999 i 2011 amb un govern sobredimensionat i on els partits minoritaris de la coalició estaven clarament infrarepresentats, tant a nivell quantitatiu com qualitatiu, i una segona, l'actual, on hi ha un govern majoritari en el qual per primera vegada ICV-EUiA té un pes qualitatiu superior al seu pes percentual en nombre de regidors i on l'aspecte quantitatiu entre els membres coalitzats presenta un equilibri respecte l'aportació de cada formació. D'altra banda, els acords de coalició sempre s'han fet públics i que en els tres primers, període on el PSC gaudia de la majoria absoluta, les forces minoritàries tenien llibertat de vot, fruit del caràcter sobredimensionat de la coalició que feien prescindibles els vots de les forces minoritàries per tirar endavant projectes. Finalment cal afegir que els acords no han tingut comissions de seguiment estructurades sinó que han mantingut una coordinació basada en el dia a dia del treball municipal.

BIBLIOGRAFIA

- AXELROD, R. (1970): *Conflict of interest*. Chicago: Markham.
- BERGMAN, T.(1995): *Constitutional Rules and Party Goals in Coalition Formation*. Umea: Umea University.
- FIORINA, M.P. (1991): "Los modelos formales en ciencia política", en AA.VV.: *Lecturas de teoría política positiva*. Madrid: Instituto de Estudios Fiscales, p. 37-178.
- JOVÉ, J.M. (2013): "La negociación de un gobierno de coalición: los acuerdos coalicionales", en Reniu (Ed): *Pactar para gobernar: dinámicas coalicionales en la España multinivel*. Valencia: Tirant lo Blanch, p. 126-152.
- LEISERSON, M.(1966): *Coalitions in Politics: An theoretical and empirical study*. New Haven: Yale University.
- MATAS, J. (2000): "Introducción", en Matas (Ed.): *Coaliciones políticas y gobernabilidad*. Barcelona: Institut de Ciències Polítiques, p. 7-20.
- MATAS,J. I RENIU, J.M.: "La política de las coaliciones en Cataluña". *Revista Española de Ciencia Política*. Número 9, octubre 2003, p. 83-112.
- PRIDHAM, G. (Ed.) (1986): *Coalitional behaviour in theory and Practice: An inductive model for Western Europe*. Cambridge: Cambridge University Press.
- RENIU, J.M. (2002): *La formación de gobiernos minoritarios en España, 1979-2006*. Madrid : CIS.
- RENIU, J.M. (2010): *Els governs de coalició*. Barcelona: UOC.
- RENIU, J.M. (ed,) (2013): *Pactar para gobernar. Dinámicas coalicionales en la España multinivel*. Valencia: Tirant lo Blanch.
- RIKER, W.H. (1962): *The theory of political coalitions*. New Haven: Yale University Press
- RIDAO, J. (2006): "Coalicions polítiques i governabilitat comparada a Catalunya, 1980-2003: antecedents, formació i conseqüències del Govern

catalanista i d'esquerres, un estudi de cas". Tesi doctoral. Barcelona: Universitat de Barcelona.

ROBLES, A. (2000): "El estudio de las coaliciones políticas", en Matas (Ed.): *Coaliciones políticas y gobernabilidad*. Barcelona: Institut de Ciències Polítiques, p. 23-57.

STROM, K. (1984): "Minority governments in parliamentary democracies: the rationality of non-winning cabinet solutions", *Comparative Political Studies*, 17, p. 199-227

STROM, K. (1990): "A behavioral theory of competitive political parties", *American Journal of Political Science*, 34:2, p. 565-598.

VON NEUMANN, J; MORGENSTERN, O. (1944): *Theory of games and economic behavior*. Princeton, N.J.: Princeton University Press.

Altres documents

Acord bilateral Partit dels Socialistes de Catalunya i Iniciativa per Catalunya-Verds. Juliol 1999.

Acord de col·laboració política entre el Partit dels Socialistes de Catalunya i Iniciativa per Catalunya-Verds, de L'Hospitalet. Febrer 2000.

Acord de col·laboració política entre el Partit dels Socialistes de Catalunya (PSC-PSOE) i Esquerra Unida i Alternativa+ Els Verds (EUiA+ Els Verds). Abril 2000.

Acord de col·laboració política entre el Partit dels Socialistes de Catalunya, Iniciativa per Catalunya Verds i Esquerra Unida i Alternativa. Juny 2003.

Acord de col·laboració política entre el PSC, ICV i EUiA: objectius pel mandat 2003-2007. Desembre 2003.

Acord de col·laboració política entre el Partit dels Socialistes de Catalunya, Iniciativa per Catalunya Verds i Esquerra Unida i Alternativa. Juny 2007.

Actes de Ple: juliol 1999; setembre 1999; abril 2000; juliol 2001; desembre 2001; juny 2002; abril 2003; juny 2003; setembre 2003; desembre 2003; juny 2007; desembre 2007; abril 2008; desembre 2008; gener 2009; juny 2010; juliol 2010; setembre 2010; desembre 2010; juny 2011; novembre 2011; desembre 2011; maig 2013.

Declaració conjunta Partit dels Socialistes de Catalunya(PSC-PSOE) i d'Esquerra Unida i Alternativa i Els Verds. Juliol 1999

Directrius urbanístiques del Pla de L'Hospitalet. L'H 2010, La clau del futur (1996). Ajuntament de L'Hospitalet.

L'Hospitalet ciutat. El 2010 en marxa. (2003). Ajuntament de L'Hospitalet.

Pla d'actuació municipal 2004-2007. Gener 2004. Ajuntament de l'Hospitalet.

Pla d'actuació municipal 2008-2011. Febrer 2008. Ajuntament de l'Hospitalet.

Pla d'actuació municipal 2008-2011. Balanç final. Març 2011. Ajuntament de l'Hospitalet.

Pla d'actuació municipal 2012-2015. Desembre 2011. Ajuntament de l'Hospitalet.

Principis generals per a un acord de govern municipal PSC i ICV-EUiA a L'Hospitalet 2011-2015. Juny 2011.

21 projectes pel segle XXI (1999). Ajuntament de L'Hospitalet.

Annex. Entrevistes amb els actors

El present treball incorpora com a annex les entrevistes personals realitzades als principals actors participants en el procés de formació de les coalicions de govern a l'Ajuntament de L'Hospitalet en el període analitzat. Els textos que s'incorporen corresponen a les converses que l'autor del treball va mantenir amb els diferents actors entre els mesos de març i abril d'aquest any 2014. El material que figura en aquest annex es correspon a paraules textuais dels entrevistats, en un format resumit. S'ha considerat que els protagonistes dels diferents acords podien aportar elements valoratius i de matis força importants per a la comprensió del fenomen de coalicions analitzat en el present estudi.

CELESTINO CORBACHO. (PSC) 1999, 2003, 2007.

¿Quin va ser el context del primer acord l'any 1999?

El pacte va ser producte de tot un seguit de converses prèvies a 1999. Nosaltres teníem la majoria absoluta però amb el grup d'Iniciativa i en particular amb Ramón Luque, vam establir una relació político-personal. Abans de les eleccions vam parlar de contemplar la possibilitat d'un pacte de govern en coalició. Evidentment el resultat electoral de 1999 va descol·locar molt ICV i EUiA perquè nosaltres vam treure 18 regidors de 27 y ells un cadascun. El mateix Luque em va dir que en aquell context veia complicat per no dir innecessari un pacte de coalició.

Jo ho veia de forma diferent i li vaig dir que mantenia la meua posició. Jo creia que en L'Hospitalet que des de 1983 sempre s'havia governat en solitari pot ser seria bó crear una cultura de coalició de govern i a més jo ho creia perquè el que no tenia aquesta cultura era el PSC, sempre havia governat en solitari amb majories absolutes i crec que no es bo perquè sempre has de fer l'exercici de futur per si un dia deixes de tenir-la. Llavors si no has creat durant algun temps complicitats amb altres formacions polítiques més afins, poden crear-se governs contra-natura en els quals tots acaben unint-se contra els que governen.

Varem tenir unes converses i vaig proposar a EUiA que féssim un acord de govern però on aquesta formació no estava obligada a la disciplina de vot, però en canvi els hi oferíem la possibilitat que participessin amb nosaltres en la discussió de les línies estratègiques dels propers quatre anys. Anem a discutir les grans línies on podeu fer aportacions, ens dotem d'un mecanisme de seguiment i després en l'acció de govern tindreu alguna responsabilitat, però no estareu obligats a la disciplina de vot.

Jo partia de la base que ells votarien el 90% de les coses que portéssim al ple i que ho farien per convenciment i no per un document previ. Per facilitar el seguiment i la tasca de govern vaig muntar una estructura amb quatre àmbits presidits per quatre tinentes d'alcalde i per sota es trobaven la resta de regidories. Es feia una reunió de tinentes d'alcalde mensual a la qual assistia el soci de govern on es discutia l'acció que duia a terme cada departament. Ramón tenia una visió transversal però no participava en el govern efectiu.

Finalment IC-V i EUiA van votar a favor en la major part dels casos, però no ho van fer, per exemple de la Plaça Europa o de IKEA, però no passava res perquè teníem majoria absoluta i a més tenien llibertat per a fer-lo, segons el nostre acord. No calia parlar de crisis sinó, simplement, de diferències de criteri. Això va servir per consolidar aquesta cultura de coalició. He de dir que a qui més costava assumir aquesta cultura era als regidors socialistes, als quals se'ls feia difícil d'entendre que una formació política amb 18 regidors haguessin de fer l'exercici de seure's amb un únic regidor i explicar-li absolutament tot, però jo els deia que aquell era un bon exercici, una bona manera de construir un acord.

¿l'any 2003 i 2007?

L'any 2003 es va produir un problema de divisió IC-V i EUiA que els va portar a tenir una forta discussió sobre qui era el cap de llista. Aquestes tensions, sens dubte feien una mica més complicat el mantenir la cultura dels darrers quatre anys. Al final van obtenir un resultat millor amb tres regidors i varem mantenir l'acció de govern. Ja veníem rodats de l'experiència dels quatre anys anteriors. Nosaltres teníem en aquell moment 16 regidors, i es va mantenir l'acord de llibertat de vot una cosa que, per cert, els hi costava d'acceptar als regidors

socialistes, però jo pensava que aquesta llibertat el dia que l'exposessin, ho farien amb menys virulència que si estiguessin en l'oposició pura i dura. Van ser unes legislatures còmodes, mai no va haver grans discrepàncies perquè quan es produïen es solucionava amb la llibertat de cada organització.

Un altre aspecte positiu de la coalició és que el PSC sempre va guanyar les eleccions des del 1983 en solitari, però tenia una assignatura pendent, un pot ser líder electoral d'un territori però no necessàriament líder social d'aquell territori. El PSUC, històricament sempre va tenir un component qualitatiu superior al quantitatiu a la ciutat de l'Hospitalet i aquesta posició qualitativa, el seu grau d'incidència en el moviment veïnal i entitats era superior al nostre. Però en el moment que fem una coalició de govern també canvia la mirada de les entitats envers el PSC. Per tant aquest canvi de mirada i deixar de veure el PSC únicament com els que guanyem les eleccions i tenim una idea al cap per a transformar la ciutat, ens obre les portes d'un diàleg més obert amb el món associatiu, generant un terreny de complicitat. Crec que el resultat final és que s'aconsegueixen dues coses, una crear cultura de coalició i l'altre el lideratge electoral i polític del PSC a L'Hospitalet.

A partir d'aquí i gràcies a aquesta política, Nuria Marín no va tenir problemes l'any 2011. Si no s'hagués produït el precedent d'aquesta política, no hagués estat el mateix negociar un acord de govern quan perds la majoria absoluta.

Cal dir que al llarg de les dues legislatures no es va produir cap gran discrepància perquè, tot i que la ideologia és important, van tenir molt a veure les relacions personals i jo sempre vaig mantenir una magnífica relació amb els membres d'IC-V i EUiA, de manera molt especial amb Ramón Luque y Montserrat Company y altres. Al final, quan es creen aquestes relacions personals i ells reconeixen que l'alcalde està fent que la ciutat agafi prestigi i sigui reconeguda, això facilita les coses.

¿ Funcionava alguna comissió de seguiment?

Existia una comissió de seguiment, però a la primera etapa vaig pensar que era més important que es produís una reunió mensual amb l'alcalde on aboquéssim totes les coses que en aquells moments teníem com a pla de

govern en el seu conjunt. Primer, ens dotàvem d'un pla de seguiment, que era el PAM on es marcaven les línies generals i després, de forma mensual una reunió del pacte de govern on fèiem un seguiment dels temes abans d'anar la comissió de govern o al ple. No funcionava a la perfecció, perquè la vida municipal té un punt de dinamisme que feia que de vegades es queixessin, i amb raó, que alguns punts anaven al ple sense discutir. Però cal dir, que aquestes qüestions es resolien amb la voluntat d'ambdues parts. Jo diria que primer va ser una coalició política y després va anar derivant en confiança mútua, essent conscients del que representava cada un i de que mai estaríem d'acord al 100%.

¿Quina és la valoració dels acords?

Molt positiva, primer perquè la mirada que tenien els ciutadans i les entitats del govern, va ser sempre més ampla amb un govern liderat per un partit amb un determinat alcalde, però que era un govern transversal i plural. Això feia que moltes entitats que tenien una especial sensibilitat envers ICV-EUiA visualitzessin el govern no com l'adversari i això et donava un plus polític. I després perquè sempre vaig pensar que les eleccions poden ser adverses en qualsevol moment i si has de negociar una coalició de govern per necessitat sempre és molt més complicat sinó vens precedit d'una cultura de coalició. Crec sincerament que van fer molt bones aportacions en qüestions mediambientals o en el pla de barris on van intervenir molt activament. Jo crec que amb la coalició el PSC va passar a ser no només el líder electoral, sinó també el líder social en un terreny, el de les entitats, que havia estat monopoli del PSUC. I crec que gràcies a aquesta cultura, en el futur, el PSC podrà conservar el govern.

RAMÓN LUQUE. EUiA- ICV-EUiA 1999-2003

¿Per què es va arribar a un acord el 1999? ¿Quin era el context?

Crec que per respondre de forma completa s'ha de fer una mica d'història remuntant-se fins i tot a l'any 94 quan nosaltres vam encapçalar la lluita política i jurídica i de denúncia, a la fiscalia contra el PSC i Ignacio Pujana en relació a l'aparcament de la Plaça Guernica, i un afer relacionat amb la recaptació, l'assumpte dels "costeros", dues qüestions que afectaven de ple el PSC amb qüestions internes incloses. Nosaltres demanàvem la dimissió en els carrers i en els plens, amb enfrontaments duríssims. Això conclou amb la dimissió del Pujana i el nomenament de Corbacho. Quan entra d'alcalde va fer tres accions molt agosarades i en aquell context d'intel·ligència política. La primera, va decidir fer un equip, cosa que amb Pujana era un caos. Va fitxar Joaquim Balsera com a cap de gabinet, una figura clau. Segona, va organitzar el PSC militarment, va homogeneïtzar l'executiva va fer un full de ruta amb una visió presidencialista i vertical a l'hora de prendre les decisions davant les enquestes que pronosticaven la pèrdua de la majoria absoluta. I la tercera, molt intel·ligent, va decidir normalitzar democràticament la ciutat i l'ajuntament, de manera que va adoptar diverses iniciatives polítiques, com donar relleu a la Junta de Portaveus, i dotar de mitjans a l'oposició.

Tot això ho va decidir en una conversa que va tenir amb mi el 1994 abans de les eleccions. Malgrat les denúncies que ens havíem creuat va dir que s'havia de passar pàgina i en el 95, en un any, havia fructificat, es reunia la Junta de Portaveus, Balsera ens feia jugar un paper institucional, va canviar la cultura de respecte entre els membres del consistori. A les eleccions van aconseguir de nou la majoria amb un resultat espectacular per ells, ni s'ho pensaven. Només passades les eleccions ell se'n adona que així no es pot anar, i té una conversa molt llarga amb mi on em fa la següent reflexió, diu que nosaltres, IC, hem de jugar un paper fonamental perquè tard o d'hora perdran la majoria absoluta. Era un Corbacho que en comptes de metabolitzar l'odi de la confrontació política amb Ramón Luque dona el pas de donar-li la volta al mitjó. El seu plantejament és que volia transformar la ciutat i per això deia que el PSC no ho

podia fer sol, que necessitàvem des de l'esquerra un horitzó llarg. Jo li demano sis mesos per ordenar casa meva, la meva organització, per veure si era capaç de donar aquest salt qualitatiu, des de la cultura d'oposició després de les querelles i les confrontacions. Varem tenir sis mesos de debat serè fins aconseguir-ho. Llavors comencem un debat sobre el Pla Estratègic de la ciutat i ell delega en Joaquim Balsera i en mi la redacció del document. En aquell moment ja parlem del 2010.

El 99 ja estava fet el treball previ. Signem l'acord del Pla Estratègic 2010, al 96. En aquell moment es produeix el trencament d'IC que, cal dir que a l'Hospitalet va ser molt civilitzat. Mantenim una conversa per veure que passaria. Li dic que es pot alliberar del compromís perquè nosaltres no podríem seguir amb el mateix rol que com amb un grup potent de 4 regidors. Hi havia una ruptura política perquè a les següents eleccions ja no seria possible anar junts. Ell va dir, que al marge dels números s'havia de seguir treballant i que a les properes eleccions, sinó ho vetàvem, intentaria un acord si sortien regidors d'IC.

Lo important és que van ser quatre anys de treball silenciosos i discret, amb intervencions nostres, inclòs amb divergències. Allà es van crear les condicions objectives per a que en el 99 quan tenen majoria absoluta, malgrat que nosaltres tenim un sol regidor i IC també un, de manera natural es fa el pacte. Pel que fa al pacte, jo li vaig dir a Corbacho que tanqués el que volgués, però que em deixés temps perquè jo havia de parlar a la meva organització que hauria canviar de model respecte al que havia fet en els darrers 4 anys. Es tractava de crear-los cultura de govern i per això li vaig dir que necessitava tot l'estiu i gairebé fins a la tardor. Per això el meu discurs obert al futur, on ja apunto quines seran les meves línies vermelles però apunto la meva disponibilitat quan IC s'havia entregat per una cartera. Però no hi ha una discontinuïtat, jo parlo amb Corbacho al dia següent de les eleccions i quedem en que ha de fer perquè jo pugui vendre a casa meva que hi ha condicions objectives per a entrar al govern. La primera és que si IC està, ens quedarem com una oposició residual. En segon lloc, Corbacho ha posat en marxa el pla 2010 i les primeres mesures estan a la vista i a més als grups encara els hi dona més mitjans. Amb tot això jo vaig poder convèncer la meva organització perquè era real. A nivell personal jo ho tenia prou madur.

Tot i que Iniciativa mai ho va fer, nosaltres sí. Llibertat per a votar en contra dels projectes de l'equip de govern, sí, és una singularitat i per això parlo de "coalició singular".

Pel que fa a les eleccions del 2003 es va produir un canvi important i es que es va produir un acord a Catalunya per a concórrer plegats amb IC i aquí es normalitzen les coses. La candidatura la encapçalo jo, amb Montserrat Company de número 2. Varem posar en marxa el programa de govern amb nous objectius, però el novembre amb les eleccions autonòmiques, Maragall forma govern i jo entro a l'executiu amb Salvador Milà com a director general de Medi Natural. Entra Salmerón i ells tanquen definitivament l'acord perquè amb les eleccions no va donar temps a desplegar l'acord inicial.

¿Es va constituir comissió de seguiment?

Al 1999 es va constituir una formal, que és la que tenien les organitzacions polítiques, per a seguir el pacte que es reunien aproximadament cada 8 mesos o quan hi havia algun problema. Però la comissió real de seguiment, eren les converses que cada cinc o sis mesos ens seiem sense rellotge pel mig i dibuixàvem i analitzàvem a fons i ens enteníem. Pel que fa a les relacions entre ICV i nosaltres, no hi havia. Es produïen relacions bilaterals amb Corbacho. Això no treu perquè la Montserrat i jo tinguéssim una bona relació, que parléssim i en ocasions empaitéssim en la mateixa direcció. Teníem, això sí, una reunió mensual dels tres, Corbacho, Montserrat i jo, on repassàvem tot el que feia referència a la gestió municipal. A nivell de partits ens veiem una vegada a l'any per a veure si tot anava correctament.

A partir de 2003, amb la nova situació política de la coalició, les reunions mensuals es feien igualment, però ara ja la Montserrat i jo anàvem a una, com una coalició. El grup feia una reunió de seguiment cada dos mesos i les organitzacions locals dels partits, cada 4 o 5 mesos. Ara bé, cal dir que entre nosaltres, és a dir, EUiA i ICV, no hi ha hagut una gran coordinació a nivell d'organitzacions. En els últims anys s'han assajat un parell d'assemblees conjuntes, amb IC-V, per pressupostos i Cal Trabal però no van reeixir i es va deixar l'experiència.

¿Quines van ser les principals discrepàncies?

Les principals discrepàncies es van produir en el terreny urbanístic, sobre tot en el model que es va implantar a la zona de la Plaça Europa i a un altre lloc de la ciutat, la Porta Nord. Varem creure que s'apostava per un model que no tenia en compte les possibilitats que se'ns obrien per potenciar aspectes com el de l'habitatge social. Per això en aquestes qüestions varem fer servir la nostra llibertat de vot per manifestar el nostre desacord. Crisi com a tal no varem tenir cap, però discrepàncies sí.

¿Quina és la valoració dels períodes de govern?

Jo crec que en el terreny polític varem aconseguir incidir sent com érem una força amb només un regidor. El pes que nosaltres teníem era limitat realment però, i això és el que passa a la política, no sempre influeixes segons el que peses. Cal dir que el teu pes acostuma a ser decisiu però no sempre és així com es demostra al nostre cas.

ROBERT GONZÁLEZ. President IC-V L'Hospitalet. Acord 1999

¿Quin va ser el context del pacte?

Després dels trencaments successius interns, arribàvem amb una gran debilitat interna per part d'ICV. Havíem tingut molts fracassos en les nostres aliances amb altres forces polítiques de la ciutat, recordo que amb els verds va ser un desastre per nosaltres i no hi havia manera d'aixecar el cap. Llavors, va haver com una corrent, sobre tot al Baix Llobregat i L'Hospitalet de que a un ajuntament, a diferència d'un Parlament, on es poden fer propostes de llei i la gent de la oposició pot ser visible, això en l'àmbit municipal queda molt limitat, la majoria passa el corró i els altres queden al marge. Per tant a nosaltres ens interessava no desaparèixer de cap manera i oferir coses a la ciutat. Els socialistes, per una banda, no ens necessitaven però sí que els produïa una certa tranquil·litat no tenir una gent com la d'Iniciativa totalment en contra. A més l'oferta que ens havien fet de seguir amb la regidoria d'Educació, com ja vam tenir a la primera legislatura amb en Jaume Botey ens va convèncer que

era bo que estiguéssim al govern, Si estàs a la oposició estàs allà, pots cridar molt en el moment del ple, però no tens manera d'influir a la ciutat i així, poc o molt, sempre es pot influir i també marques una tendència de polítics que s'acostumen a governar.

¿ L'ofertament de pacte va ser abans o després de les eleccions?

Ens havíem enviat missatges de dir, no cal que perdin la majoria per entrar al govern. S'havia establert un bon feeling perquè es podés arribar al pacte d'investidura.

El document definitiu d'acord es del mes de febrer. ¿No va passar massa temps?

Suposo que a tothom ja li anava bé, de fet la Montserrat Companys ja exercia les funcions de regidora d'Educació. Els papers signats són importants, però encara més ho és el tarannà. Tots vam veure com anava la qüestió amb una maduresa de dir, bé ara ja s'ha enfocat aquesta legislatura, podem fer un pacte on quedi més clar quina responsabilitat tenien uns i altres. A més havíem tingut greus problemes amb l'altre part. Jo recordo que el Ramon Luque al ple ens va dir gairebé traïdors, que volíem ocupar una poltrona...i al cap de molt poc temps van signar el pacte ells també. Ens va semblar una "pataleta" de cara la galeria, som els purs, però en política has de pactar.

¿Es van sentir utilitzats en algun moment pel PSC?

Mai ens hem sentit utilitzats, mai. Una altra cosa és que si ens hem sentit estimats. La relació era bona i té molt a veure amb el caràcter. Per exemple, el Corbacho estava molt segur de si mateix i la Montserrat tenia molta llibertat per posar la política escolar.

¿Hi havia prevenció després de la experiència anterior amb el PSC?

No, en tot cas si va haver recances van ser de tipus intern. Tot era petit comparat amb la escissió que havíem tingut al PSUC, perquè realment la gent que pensàvem que no funcionàvem bé, mai hauríem pensat que es trenqués el partit i es formés un altre, perquè no hi havien motius de fons, de qüestions

grosses. Era més la qüestió interna que no pas els socialistes i es tractava de marcar perfil propi, de gent seria i per això teníem a la Montserrat. I ella va tenir un gran paper, perquè al no tenir una primera línia d'Iniciativa va propiciar que la seva relació amb en Ramon Luque fos bona.

¿La legislatura es pot qualificar de tranquil·la, sense grans discrepàncies?

Que jo recordi no es van produir grans desacords. En tot cas han estat de temes urbanístics, com ara la Plaça Europa que no estàvem d'acord en convertir aquella zona en el que és ara, però clar, si tu pots anar fent la teva feina, ho relativitzes una mica perquè penses, si estan es perquè la gent ho ha volgut.

¿Quina era la relació amb EUiA?

Dins l'ajuntament anava bé, el que si estava cremada era la organització a la que li va costar moltíssim i quan es va veure que podíem anar junts, va costar molt, fins fa relativament poc temps. La majoria de la gent d'Iniciativa ha entès que ens toca jugar un paper i que no són els nostres enemics, tot i que de vegades els hem tractat així. Aquí ha costat molt i ara ja s'ha superat.

¿ Quina és la valoració dels acords assolits?

Jo crec que a l'Ajuntament, si es donen les condicions per pactar ho has de fer perquè pactant pots oferir alguna cosa a la ciutat per pocs que siguem, perquè no només hem de fer paraules i ideologia, hem de fer coses per la ciutat.

Lluís Esteve ICV (2003-2007-2011)

¿Quines han estat les condicions polítiques en les tres ocasions?

El 2003 hi havia el recorregut dels quatre anys anteriors. A més pel que respecta a l'alcalde Corbacho jo li he sentit explicitar alguna vegada que hi havia dues voluntats, una fer un govern fort i en el qual totes les esquerres estiguessin implicades i l'altre la de cedeixo i no tinc necessitat, però pacto amb vosaltres per si alguna vegada us necessitem realment per fer majoria, cosa

que finalment al 2011 ha estat així. Jo crec que, al llarg dels anys, hi ha hagut un clima de confiança in crescendo.

Al període 1999-2003 varem subscriure un acord d'intencions polítiques abans de la investidura i després al desembre signatura de l'acord més complet. Posteriorment el PAM. Després al document de 2003 es posen les responsabilitats, cosa que després no s'ha fet. El que passa es que després de 2003, suposo que la dinàmica i el rodatge i la confiança ha portat a que 2007 només varem signar un acord de col·laboració política i vam anar directament a la investidura i el PAM. I el 2011 s'ha tornat a repetir el mateix esquema, ja més de confiança, acord abans de la investidura, el 14 de juny i la signatura ja volia dir que hi havia no només acord polític sinó també de distribució de responsabilitats.

El PSC tenia majories absolutes i, en principi, no necessitava cap suport, ¿Que va portar a IC-V a pactar?

Estar a la oposició a un Ajuntament no és una tasca inútil, en absolut, però es una tasca realment poc productiva i nosaltres des d'Iniciativa sempre hem estat un partit de lluita, d'estar al carrer, però evidentment com un partit de govern, hem de tenir un instrument, per tant, quan hem tingut possibilitats amb una certa dignitat evidentment, de poder incidir en la transformació de la ciutat cap a una línia de valors d'esquerres, nosaltres hem volgut ser govern.

L'any 2011 el PSC perd la majoria absoluta, ¿Que posa damunt la taula ICV-EUiA?

D'entrada vam voler ser presents al territori, per nosaltres era molt important coordinar una regidoria de districte, feia 28 anys que no ho fèiem. No varem demanar un barri concret i després per qüestions internes del PSC, vam coordinar la regidoria del Centre- Sant Josep. I l'altra camp va ser la de tenir la responsabilitat d'un àrea complerta. El govern es va reduir en sis àrees, amb 6 tinents d'alcalde amb responsabilitat sobre un àrea concreta de govern, amb la coordinació d'educació, cultura, esports i joventut.

Vam posar damunt la taula, amb força el tema de la sostenibilitat, Cal Trebal. Era per nosaltres una qüestió important, que ens havia preocupat al final del mandat anterior i vam dir que nosaltres volíem ser els responsables i per tant va haver una delegació expressa en l'Alfonso Salmerón com a responsable del tema, amb un acord verbal pel qual l'alcaldesa encarregava un projecte alternatiu a l'inicial socialista per a Cal Trebal.

¿Quines han estat les principals discrepàncies?

El principal punt de discrepància en els darrers anys ha estat la qüestió dels mitjans de comunicació, que va esclatar tres mesos després de signar l'acord de 2011. Nosaltres ens vam queixar en aquell moment que era un tema de fons, volíem que es mantinguessin els mitjans de comunicació públics, però també era un tema de formes, el PSC ho va fer de forma unilateral. A partir d'aquí va haver-hi un conflicte molt important on es van incorporar els treballadors, la ciutadania. El conflicte va ser en el sentit que volien deixar la partida de 4 milions, que es el que costaven els mitjans de comunicació, simplement en el diari i poca coseta més. L'acord final va ser que no es renova el contracte amb la televisió privada que feia el servei, però el que si que no podem permetre és l'acomiadament de cap treballador públic d'aquest ajuntament que era una trentena de treballadors de la ràdio i diari. Varem cedir en la finalització del contracte de la televisió, un contracte externalitzat, però vam exigir que es mantingués tot el personal de la ràdio i que fos l'embrió que assumís un nou model de mitjans de comunicació inclosa la televisió. Finalment aquest va ser l'acord i aquest personal, reciclat, és el que porta un mitjà de comunicació modern digital.

En el període 2003-2007 no recordo cap, en canvi en el període 2007-2011 si que es van produir un parell de discrepàncies importants, Una el 2010 quan el PSC va canviar de discurs anterior sobre la immigració, assumint algunes de les propostes que, en el seu origen venien de Plataforma per Catalunya a Vic i que bàsicament es centraven en el vel i en condicionar el reagrupament familiar dels infants en funció de si s'havien produït denúncies per convivència a algunes famílies i en això van haver un parell de plens amb conflictes importants. La altre gran qüestió va ser Cal Trebal. El primer esborrany va ser

molt dur per nosaltres. Jo recordo tot el 2009 amb molt conflicte. Es va constituir una plataforma, nosaltres ens vam oposar fent contrapropostes. Finalment en aquest mandat hem rebut la última contraproposta que és pràcticament el nostre plantejament.

¿Algun dels conflictes ha fet trontollar de debò el pacte en aquests últims 11 anys?

El desembre de 2011 tant l'Alfonso Salmerón, com jo vam decidir marxar del govern arran l'anunci de tancament dels mitjans de comunicació públics. Llavors es va produir un canvi sobtat de decisió en el grup socialista i van acceptar les nostres condicions de no acomiadar cap treballador públic i de mantenir un servei diferent, més sostenible amb un cost de poc més de 2 milions en comptes dels 4 anteriors. Suposo que van assabentar-se que nosaltres marxàvem del govern i es va produir un canvi.

¿Quin ha estat el nivell de coordinació i seguiment dels pactes?

Crec que hem tingut una mancança és que no hem fet un seguiment com a partits polítics. Els tres partits que hem signat els acords hem delegat sempre molt en el mateix govern, en els grups municipals. És una mancança perquè, de vegades el poder parlar com a partits et dona unes visions que no tens en l'àmbit estricte de la institució. Ara hi son els instruments que son perfectibles, però un cop al mes hi ha una reunió de tot l'equip de govern; cada setmana, tots els dimarts, ens reunim com equip de govern reduït, dos regidors del PSC i dos d' ICV-EUiA. En els períodes anteriors era una mancança. Nosaltres, el que sempre li hem transmès al PSC és que la seva cultura no ha estat massa de treball en equip ni entre ells mateixos, per tant el que faci una regidoria ja ho donen per fet, però clar, aquesta no és la nostra política, sempre hem intentat fer un treball més en xarxa.

I d'altra banda, hem de comptar que a nivell intern EUiA i nosaltres hem passat per diferents èpoques pel que fa al grau de coordinació. Abans no funcionàvem massa en aquest sentit però ara tenim una reunió de coordinació del grup municipal cada setmana i hem constituït un consell de coalició amb quatre membres de cada organització.

¿Quina és la valoració global de la experiència?

Jo crec que la perspectiva és que hem aconseguit que els grans objectius d'aquest govern sigui el blindar l'Estat del Benestar i parlo bàsicament de Serveis Socials, Educació i Salut blindar tot allò fonamental per a la ciutadania en la seva vida quotidiana. Ara tenim un govern orientat a evitar que la ciutadania pateixi les retallades de les administracions. Aquesta és la gran valoració positiva que jo faig. Veient la evolució i veient que cada vegada hem pogut influir més i ser més decisius, no tant en tenir més poder polític sinó en la orientació de les polítiques.

Alfonso Salmerón. EUiA. 2003-2011

¿Quin era el context el 2003?

El 2003 era la primera vegada que tornàvem a anar junts Iniciativa i nosaltres. L'acord polític va ser ràpid, jo no recordo problemes. Diguem que va ser fàcil, vam parlar molt però va ser ràpid. El que sí que va ajudar en aquella època va ser la gestió i el compartir el projecte de ciutat, va ajudar a no enredar-nos amb la lletra petita, no?. Nosaltres compartíem la visió de conjunt, de pla estratègic de ciutat i compartíem una cosa que, en aquell moment nosaltres estàvem teoritzant molt, que era la necessitat de la col·laboració de les esquerres plurals. Va ser un salt qualitatiu però també molt natural, perquè nosaltres el 99 vam fer una aposta política i no tant de la gestió. Aquí vam començar a donar-li contingut en les qüestions mediambientals i va ser una evolució natural i el 2003 vam agafar un pes específic propi sense demanar-ho a la negociació

¿Es va produir alguna discrepància important en aquella legislatura?

Sí, en l'aspecte de la immigració, no tant de gestió com de discurs. Després d'uns fets al barri de La Florida al començament del mandat, Corbacho tenia una intuïció de per on anaven les coses i a La Florida es va fer un discurs unànime i contra la xenofòbia i es va crear un programa d'immigració i interculturalitat, però cap a final de mandat, Corbacho va fer una inflexió, amb un discurs de mà dura, vinculant civisme i immigració i nosaltres ens vam desmarcar clarament. L'altre va ser sobre la Plaça Europa, mai no vam votar a

favor. Va ser una discrepància pactada perquè clar, funcionàvem en base a un acord basat en que com havia un partit amb majoria absoluta, on no estàvem d'acord votàvem en consciència.

En aquesta etapa va funcionar molt la política en la seva doble vessant de separar el que era institucional del que era organitzatiu, per tant fins i tot hi havia una comissió de seguiment de l'acord que la feien els partits on no participaven els regidors, que es va mantenir fins el 2005 i el 2006. Per tant quan hi havia una discrepància ningú no ens demanava que renunciéssim al que érem, però tot i això, no vam abusar d'aquesta clàusula perquè ens hauríem carregat el govern.

¿Com va ser la negociació el 2007?

La qüestió ja va rodada, el 2007 és una continuïtat. Jo crec que aquí amb una debilitat nostre que és que va ser dolorós perdre un regidor, això ens va deixar tocats ja que esperàvem fins i tot 4, però va ser la gran pujada de la majoria absoluta del PSC. S'ha de dir que en cap moment vam tenir la sensació que el PSC volia treure profit que havíem baixat. Senzillament, ningú s'esperava els resultats tant d'ells com de nosaltres. En el cas d'Esquerra Unida sempre hem fet un referèndum sobre l'acord electoral, i aquí va aparèixer una opinió en el sentit que ens ho féssim mirar perquè això pot ser va bé per la ciutat però per nosaltres no ens està anant bé. Posteriorment, amb el canvi d'alcalde l'abril de 2008 no es va renegociar res.

¿Discrepàncies?

Algunes molt fortes i que van estar a punt de provocar el trencament. Aquí es dona una qüestió i no perquè els temes fossin de més calat polític que a l'anterior legislatura. A la Núria la coneixíem com a regidora, tinent d'alcalde i número 2 de Corbacho, però no la coneixíem com a alcaldessa i aquí hi ha un canvi. Veníem de tenir molta relació i molt fluïda amb l'alcalde Corbacho i jo crec que ella, fent valoració, va confondre això amb que volia dir una adhesió total amb ella i per tant quan sorgia alguna discrepància, no la entomava bé i per tant la clàusula que teníem nosaltres no es va començar a viure tant bé com en l'època Corbacho.

Hi ha dos casos molt importants, Cal Treball que fins i tot aquí Esquerra Unida vam estar a punt de trencar. Iniciativa no, perquè aquí també es va inaugurar una manera de negociar que no s'havia donat abans i que es que manera implícita, l'alcaldeessa negociava per un cantó amb Iniciativa i per un altre amb nosaltres buscant una mica dividir, i això en el cas de Cal Treball va passar, IC estava a favor i nosaltres no. I un altre va cas va ser l'adjudicació del contracte de la neteja, amb una discrepància forta. Jo vaig votar en contra, em van amenaçar que em farien fora del govern i al final vam decidir no marxar per no trencar la coalició amb ICV a un any de les municipals. També varem xocar a partir d'una moció del PP, que el PSC va votar-la a favor sobre la qüestió del vel.

¿Quin és el context del 2011?

Aquí hi ha un canvi,. Es cert que hi ha la inèrcia. Com els protagonistes érem els mateixos dels últims anys, ICV i nosaltres no vam ser conscients de la força que teníem i d'alguna manera vam ser esclaus d'aquesta inèrcia i no ho vam plantejar com un nou context de negociació. Però el PSC tampoc, perquè el seu punt de partida era el mateix, per tant, les poques inflexions de l'etapa anterior, ens va costar molt aconseguir-les. D'entrada ens oferíem el mateix i nosaltres demanàvem, tenir dues àrees de govern, una la de serveis a les persones i l'altre que era o bé urbanisme o bé política social. Però no vam saber fer-nos forts aquí, perquè no tothom veia a la coalició que ens mereixíem això, d'aquí que parli de la inèrcia. IC com ja va aconseguir Serveis a les Persones ja es va desactivar, per això dic que no ens vam fer forts com a coalició i per tant, com a EUiA vam fer el debat i vam pensar en tenir la responsabilitat d'un districte. Això, en principi va descol·locar els socialistes, però finalment ho van veure.

Aquest mandat ha viscut la discrepància més forta a la coalició

Si, la de mitjans de comunicació. Ve a principi de mandat, el PSC no ha codificat que ja no té majoria absoluta. Va ser important, dolorosa i penso que no la vam tancar bé, sobre tot quan l'argument era econòmic i portem dos anys amb tancament pressupostari positiu. La qüestió era per un milió d'euros i després hem tingut set milions de superàvit a l'exercici, per tant el desgast

polític que hem tingut per un milió d'euros al començament del mandat...Per contra una discrepància de l'anterior mandat, Cal Treball, de moment la tenim ben enfocada. Jo vaig ser responsable d'una comissió per estudiar el problema. Vam encarregar un estudi de viabilitat per veure si es podia mantenir, i aquest estudi ha servit de base al Pla Director d'Urbanisme que ha aprovat la Generalitat pel soterrament de la Gran Via.

¿Com funciona la coordinació de la coalició i internament entre EUiA i ICV?

Aquest mandat no, però sobre tot en l'anterior la mecànica de coordinació ens va afeblir. Com a la pràctica ha estat un tripartit, llavors el PSC, que ho sap, aplica òbviament allò de divideix i guanyaràs. Quan hi ha hagut una discrepància ha jugat en aquests termes en algunes ocasions. Aquest mandat és diferent però ja no per dinàmiques de L'Hospitalet sinó perquè n'hi ha una coalició molt més consolidada a nivell nacional, amb espais de confluència que han crescut. No tenim una comissió de seguiment dels partits. Des que no hi és Corbacho no funciona. Hi ha una subcomissió del govern que ens veiem una vegada a la setmana. Entre ICV i EUiA, al mandat anterior fèiem seguiment quan hi havia discrepàncies o un tema important, i en aquest si que tenim espai de coordinació i això ha permès que cada vegada que hi ha hagut discrepància hem anat tots a una, com una coalició.

¿ Quina seria la valoració dels acords?

Positiva, i crec que a la ciutat i a l'esquerra de L'Hospitalet li ha anat bé. De fet som una rara avis per aquests acords. En el moment que es trenqui l'esforç actual i hi hagi una oposició d'esquerres tot quedarà obert. En aquest sentit que l'esquerra estigui al govern i fem un front comú contra les polítiques de retallades, amb un govern fort políticament és molt important.

NURIA MARÍN. PSC. 2008-2014

Vostè assumeix l'alcaldia l'abril del 2008, ¿Es va renegociar el pacte de 2007?

No, va ser un procés natural i força fàcil. Nosaltres portàvem treballant i governant des del 99 i com a tots els processos va ser més complicat a l'inici per incorporar a la cultura del PSC i també la d'ICV i EUiA el treball comú. Va costar però va ser una bona experiència que en el moment del canvi d'alcaldia no va suposar cap replantejament per part de les dues parts.

¿Es va produir alguna discrepància en els tres anys de legislatura?

Alguns punts de vista diferents sobre qüestions determinades si, però no tinc identificat cap problema greu.

¿Quin va ser el context del 2011?

Després de les eleccions en que per primera vegada vam perdre la majoria absoluta la renegociació del pacte es va fer sobre una base diferent. Teníem clar que volíem seguir gestionant l'ajuntament des de l'esquerra. Per això vam entendre que havíem de preservar, ara més que mai, els col·lectius amb més dificultats a la ciutat. Crec que va ser fàcil.

¿La pèrdua de la majoria absoluta, va condicionar la negociació?

Jo diria, que això va fer abundar més en una cultura de govern, de coalició que fins aquell moment era més voluntària per part dels que teníem la majoria absoluta i ens va fer replantejar el fet que si érem un govern havia de tenir unes premisses. El que no podíem era tenir la mateixa llibertat que fins el moment s'havia mantingut en l'acció de govern i en la que el vot no era imprescindible per tirar endavant determinades qüestions. De tota manera això no treu que s'hagin produït en algun tema puntual discrepàncies i formes de veure les coses de forma diferent, sobre tot en qüestions sobrevingudes, no tant en les coses programades. Un d'ells, com a exemple, seria la gestió dels mitjans de comunicació. Vam adoptar aquesta decisió com a conseqüència d'una situació econòmica complicada per l'Ajuntament i on havíem de prendre mesures dràstiques d'ajustament del pressupost, per afrontar i complir les prioritats que

ens havíem marcat com a govern, que eren les polítiques socials, la prioritat de l'acompanyament dels col·lectius que més ho estaven necessitant. Aquí és va produir una discrepància on van tenir un moment crític en la forma de gestionar la qüestió. Al final s'ha cercat una solució que ha estat satisfactòria per a tots.

En la negociació del darrer pacte s'elimina la llibertat d'actuació de les forces coalitzades.

Aquest és un tema que marca el pacte. Evidentment el govern ha d'executar la seva política i el que no és normal és que tenint un govern no puguis tirar endavant les polítiques que vols impulsar. Això té implícit un pacte de vot comú en les qüestions fonamentals de l'acció de govern, però en absolut en les qüestions polítiques que van més enllà de la gestió municipal tot i que és cert que intentem actuar com a govern en l'àmbit més polític. Discrepàncies evidentment poden sorgir, en les mocions per exemple on s'han produït vots diferents i sobre tot en el que ultrapassa l'àmbit municipal. Hem tingut, per exemple discrepàncies en el tema nacional, però no seria raonable, segons la meua visió, tirar endavant un pressupost sense el vot favorable d' ICV-EUiA i si amb el vot a favor d'altre formació política. Això no s'ha produït ni es produirà, perquè si passa tindria una conseqüència clara com és el trencament del pacte de govern. Jo crec que hi ha una sintonia clara en les prioritats i les polítiques, més enllà de discrepàncies puntuals.

¿Quin és el mecanisme de relació i coordinació?

Les relacions són com govern. Hi ha una taula permanent amb representants dels tres partits a nivell de regidories i és on es parlen i es gestionen els temes en general, més enllà que jo tingui algunes trobades puntuals amb ells que no poden ser tant freqüents per motius d'agenda. Després hi ha qüestions que s'han parlat perquè entre ells tampoc no n'hi ha la mateixa visió. Ells són una coalició, per tant, són dos regidors, són dues formacions i no sempre coincidents. Intentem sempre estar d'acord, les tres formacions, en temes importants de ciutat, però això no treu que parlem de forma bilateral, ells per descomptat ho fan permanentment i nosaltres amb ells ho fem puntualment. Jo

crec que també és normal, no sempre hem d'estar tots permanentment per decidir-ho tot.

¿Sota quins paràmetres es produeix la negociació del darrer pacte?

Hi havia una voluntat, per part meua, de que tots els regidors tinguessin gestió, és a dir responsabilitat. Vaig creure que era el moment de crear àrees potents, que fossin capaces d'aglutinar tots els temes relacionats a qüestions fonamentals i per això no es van crear àrees petites, sinó àrees al capdavant de les quals hauria de posar-se un responsable. Una d'elles és la de les polítiques adreçades a les persones, Serveis a les Persones, que aglutinem, Educació, Cultura, Esports, Joventut, per tant creia també que era necessària un àrea d'Urbanisme forta que tingués manteniment, l'acció al carrer, que coordinés totes les polítiques de l'espai públic. Per tant en l'esquema que jo plantejava no hi cabien microàrees, sinó àrees potents. D'altra banda entenia que era el moment de la proximitat i era el moment de potenciar l'acció política als barris i els districtes i aquest era l'esquema que jo vaig plantejar a l'hora de fer el nomenament dels regidors i per això d'aquí va venir que un dels pactes era no trencar aquest esquema. Ells lògicament volien tenir gestió. La gestió de Lluís, tradicionalment havia estat la d'Educació i també mostrava la seva voluntat de continuar-la cosa que a mi em semblava bé. Pel que fa a Salmerón, venia de portar un àrea de Medi Ambient i Sostenibilitat, que és un tema important, però no entenia que fos un àrea en l'esquema que jo plantejava i jo entenia que havia de formar part de l'àrea d'Urbanisme i Espai Públic. Vam discutir que podíem fer tots en funció de les nostres habilitats i finalment, va ser el cercar un encaix de les peces de les 15 persones que composaven el govern, amb les seves responsabilitats de la gestió municipal. D'altra banda, els districtes no haurien de ser, com en altres moments, aquells espais on el regidor tenia presència una vegada a la setmana i poc més. Volia regidors a peu de carrer que estiguessin molt a sobre del que, realment, passa al barri i això crec que ho ha de fer un polític.

¿ Quina és la valoració dels pactes i del funcionament de la coalició?

Estic satisfeta del que varem impulsar l'any 1999, aquell inici d'una política d'acord que no era imprescindible per a portar a terme les polítiques

d'esquerres de la ciutat, però que per voluntat de les dues parts, i jo crec que en aquest sentit Corbacho i l'equip que l'acompanyàvem en aquell moment varem entendre que era interessant tenir una cultura més de pacte, de coalició. Van ser uns primers anys d'aprenentatge, de polir confiança, de fer per part del PSC les coses de forma diferent, perquè fins aquell moment tampoc no donàvem massa explicació perquè teníem una majoria suficient i no teníem una cultura de dialogar amb altres formacions i això ha anat bé. I bé, fins que arribem a l'any 2011 on ja es produeix un pacte volgut, perquè podíem haver governat en solitari i hauríem pogut segurament tirar endavant un 80% de les polítiques que hem impulsat perquè hauríem arribat a acords puntuals amb altres formacions. Però crec que aprofitant, precisament la cultura de govern aquesta voluntat expressada també pels socis de formar part d'un govern d'esquerres, jo crec que la valoració és positiva. Per tant, crec que la coalició, ha estat molt positiva, perquè ens ha donat un govern estable que ens ha permès i a mi en particular com a alcaldessa, aixecar una mica la mirada i mirar cap el futur. El no haver d'estar pensant diàriament amb qui has de pactar les polítiques per a tirar endavant la gestió ordinària de l'ajuntament, com passa a altres ciutats i pobles, ens permet també, aixecar la mirada i pensar que volem fer d'aquesta ciutat.